Krize karşı Demokratik Cumhuriyet için 1 Mayıs'ta alanlara

Emekten yana, özgür ve insanca bir yaşamın garanti altına alındığı Demokratik Anayasa ve Demokratik Cumhuriyet hedefine yürüyelim!

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartiGirisimi twitter.com/toplmsalozgrlk

2 TL / Nisan 2019

Sistemin restorasyonu olasılığı

Hasan Durkal

Ilımlı söylemlerle havayı yumuşatmaya, son derece gergin toplumsal ortam içerisinde toplumsal güçlerin gazlarını almaya, onları sistemin tadilatının arkasına yedeklemeye çalıştıkları anlaşılıyor. Başkanlık sisteminin kendisine dokunmayan ama onun koşulsuz/pürüzsüz bir şekilde sermaye lehine işlemesini garnti altına alan, "toplumsal barışı" yeniden tesis eden, halkın gerçek çıkarlarını hasıraltı eden ve ama halk güçlerine göstermelik birkaç kırıntı da bahşeden bir tadilat! >> ***5. sayfada***

CHP'nin sınavı esas şimdi başlıyor

Juliana Gözen

Erdoğan, seçimlerdeki yenilgisini savurmak için çeşitli stratejiler geliştirecektir. Ortadoğu'ya yeniden müdahaleyi ve özellikle Kürt bölgelerinde savaşı dillendirmeye başladı bile.
Kurucu devlet geleneğinin taşıyıcısı olan CHP, Kürt sorunundaki geleneksel ulusalcı yaklaşımı ile kendini açmaza mı alacak yoksa demokratik bir yaklaşım mı geliştirecek?
Emanet verilen oyların ve arkasında duran güçlerin iradesini nereye kadar taşıyabilecek? CHP bir kez daha sınava girmiş durumda. >> ***2. sayfada***

Erdoğan yenildi!

Şimdi, kazanılan belediyelere sahip çıkmanın zamanıdır. Hile yoluyla gasp edilenler geri alınmalı, göreve başlayanlara karşı yapılacak bütün hukuksuz uygulamalara karşı çıkılmalı. Ama sadece sahip çıkmak yetmez. Halkın seçtiklerini desteklemesi ve denetlemesi gerekiyor.

Onca baskı ve hileye rağmen yenildi!
Devletin bütün imkanlarını kullanmasına rağmen yenildi!
Gazeteler ve televizyonlar sadece ona hizmet etmesine rağmen yenildi!
Erdoğan ve Bahçeli, ikisi bir oldular, yetmedi "kanka" oldular; yine de yenildiler!
Ülkenin kalbinin attığı büyük şehirlerin neredeyse hepsinde kaybettiler!
Evet, onca baskıya ve hileye rağmen yenildiler!
HDP'nin olgun, kapsayıcı ve kurnaz hamlesi, sosyalistlerin de desteğiyle sonuç aldı.
Ama asıl kazanan, onca baskıya ve medya ablukasına rağmen, kendi ihtiyaçları ve arzularının peşinde olan halk oldu.
Yoksulluk ve işsizlik cehenneminde yanmaya mahkum edilenler sessizce başlarını kaldırdılar.
Taciz ve tecavüzle yetmeyince cinayetle cehennemde yanmaya zorlanan kadınlar öfkeyle başlarını kaldırdılar.
Kimlikleri ve inançları tehlikeli görülerek sürekli baskı altına alınan Kürtler ve Aleviler sandığa gidip inadına "Varız, burdayız!" dediler.
Demokrat ve laik kitleler, oylarını demokrasinin ve laikliğin inşası yönünde kullandılar.

Daha bitmedi...

Ama, dikkat!
Yenildiler ama düşmediler; ayaktalar ve hınçla dolu yıkıcı bir öfke içindeler.
Kaybettikleri belediyelerin bir kısmına, özellikle Kürt illerindekilere hile yoluyla el koydular.
Açıkça söylüyorlar, kaybettikleri belediyelerin bütçelerini kısarak çalışmalarını engelleyeceklermiş.
Şimdi, kazanılan belediyelere sahip çıkmanın zamanıdır.
Hile yoluyla gasp edilenler geri alınmalı, göreve başlayanlara karşı yapılacak bütün hukuksuz uygulamalara karşı çıkılmalı.
Ama sadece sahip çıkmak yetmez.
Halkın seçtiklerini desteklemesi ve denetlemesi gerekiyor.
Seçilenler söz verdikleri gibi halka hizmet etmeliler.
Seçilenlerin etrafını kuşatıp denetlemek, halkın ihtiyaçlarını onlara hatırlatmak ve unuturlarsa dayatmak gerekiyor.

Haydi şimdi 1 Mayıs'a!

Şimdi, yüksek moral ve enerjiyle 1 Mayıs'a hazırlanmanın, sosyalizmin bayrağını yükseltmenin zamanıdır

MHP'nin ittifaktaki gücü artıyor Anadolu kentlerinde AKP'den aldığı oylar, MHP'yi AKP'nin alternatif bir seçeneği gösteriyor. **2**

Oluşan umut ikliminde Aleviler harekete geçmeli Aleviler kendi kaderini belirleyecek güçlü duruşu ortaya koymalıdır. **5**

Seçimler ve kadın meclislerine doğru bir adım Neşeyle inatla ve cüretle yükselen kadın mücadelesi yeni bir eşikte. **10**

Yerel seçimler ve sonrası

Oğuzhan Kayserilioğlu

Sürekli derinleştirilen neoliberal soygun politikaları, oluşturduğu yoksullukla halkın meşru tepkilerini körüklüyor, kışkırtılan erkek zorbalığı kadın isyanını tetikliyor, ırkçı şovenizm despotun Kürt halkı içindeki etki alanını zayıflatıyor, Erdoğanist İslam'ın kışkırttığı katliam tehlikesine karşı Alevi inancına sahip olan milyonlarca yurttaşta direnme eğilimi güçleniyordu. >> ***4. sayfada***

En yakıcı ihtiyaç Demokratik Anayasa

Geldiğimiz noktada, tümüyle merkeziyetçi ve hatta mutlakıyetçi diyebileceğimiz bir devlet rejimini yani Başkanlık Rejimi'ni koruyucu yönde değiştirilen 1982 anayasasıyla yola devam etmek mümkün değildir.

Meral Çınar

31 Mart seçimlerini geride bırakırken, seçim sonuçları kesinlik kazanamamış olsa bile Cumhur İttifakının birçok ilde geriletildiği ve dolayısıyla bir restorasyon süreci ihtimalinin daha da öne çıktığı günlerden geçiyoruz.
AKP/Erdoğan hükümetinin geriletildiği bu süreç bizi, restorasyon ihtimalinin aldatıcı "demokratik" söylemlerinin arkasına sıralayabilir.
Ama bir ihtimal daha var; Türkiye sosyalist solu, demokratları ve HDP'nin öncülüğünde oluşacak bir kurucu özne/cephe, Erdoğan'ı gerileten halk iradesini demokrasiye giden sürecin gerçek öznesi olarak mobilize de edebilir.
Seçimlerin bizlere ikinci seçenek için bir kapı araladığının farkında ve bilincinde hareket etmeliyiz.
Tam da şimdi, yeniden, halk güçlerinin el koyulan haklarının geri alınıp korunması ve yenilerinin kazanılması için en geniş zeminde kapsayıcı ama aynı zamanda cüretli bir hedefe kenetlenmeliyiz.
(...) *Devamı 3. sayfada*

POLİTİKA

Tüm güçler fırsat kolluyor. Birbirine zıt birçok olasılık aynı anda devrede

CHP'nin sınavı esas şimdi başlıyor

Nasıl ki 7 Haziran seçimleri sonrasında iktidarın başlattığı saldırılara geri dönüp bakıyor ve ders çıkartıyor isek, CHP açısından da Adalet Yürüyüşü, İnce çıkışı ve kaçısı gibi kritik anlardaki basiretsiz tutumlarını hatırlamamız gerekir.

Juliana Gözen

31 Mart inkar edilemeyecek yalınlıkta ortada; Erdoğan ve AKP'si yenildi.
Her sıkışmada gidilen sandık bu sefer başka sonuç verdi ve pusulalar şaştı.
7 Haziran'dan itibaren ara ara çalan tehlike çanları, şimdi daha sık ve güçlü geliyor kulaklara.
Yine şüphesiz hem iktidar hem de muhalefet açısından 'ama'ları ve olasılıkları fazla olan, referandum tadında bir seçim yaşadık.
CHP, Kılıçdaroğlu'nun hiç de beklemeyeceği bir biçimde öne çıkmış oldu. AKP'ye ve ekonomik krize yönelik halkın biriken öfkesi büyük şehirlerde yerel iktidarı CHP'nin kucağına getirdi.

Geri adım atmaya niyetleri yok!

Seçim sonuçlarını iptal ettirme gayreti içerisinde olan AKP yaralı, ama kılıcı elden bırakmaya da niyeti yok.
CHP-İYİ Parti ittifakına dayanan Millet İttifakı; Ankara, İstanbul, Adana, Mersin, Antalya gibi önemli illerde seçimi alarak, iktidarı sersemletti.
Millet İttifakı'nın önemli büyükşehirleri almasında, iktidarın politikalarına karşı halkta biriken öfkenin yanı sıra, HDP'nin stratejisi de esas belirleyen oldu.
İktidarın tökezlediği anlarda ona yaslanarak güç alabileceği bir değnek işlevi gören CHP; seçim gecesinden itibaren beklenmedik bir performans sergiliyor.
İmamoğlu'nun kararlı duruşu, soğukkanlı ve sorumlu tavrı iktidarın hamlelerini zora sokarak, meşruiyetini sorgulatıyor. Fakat nasıl ki 7 Haziran seçimleri sonrasında iktidarın başlattığı saldırılara geri dönüp bakıyor ve ders çıkartıyor isek, CHP açısından da Adalet Yürüyüşü, İnce çıkışı ve kaçısı gibi kritik anlardaki basiretsiz tutumlarını hatırlamamız gerekir.

Arkadaki güçler

İmamoğlu'nun net tavrını ve duruşunu salt kendi yeteneklerine bağlamak siyasi miyopluk olacaktır.
Seçim sonrası hem CHP'nin duruşunu belirleyen hem de Erdoğan'ı afallatan sermaye güçlerinin İmamoğlu arkasındaki duruşudur.
Epeydir gündemde olan restorasyon olasılığı, 31 Mart'la beraber güç kazandı.
Erdoğan'ın seçim sonucunu manipüle etmeye çalışan açıklamalarına borsa ve piyasaların verdiği sert tepki, İmamoğlu'nun aldığı sonucun restorasyoncu ve Erdoğan'ın gücünü sınırlamaya yönelik bir hamlenin başlangıcı olabileceğini bize açık ediyor.

CHP'nin aşil topuğu

Karşılıklı olarak güçlerin birbirlerini yoklayacakları, yeni dengelerin konuşacağı bir süreçteyiz.
Erdoğan, seçimlerdeki yenilgisini savurmak için çeşitli stratejiler geliştirecektir. Ortadoğu'ya yeniden müdahaleyi ve özellikle Kürt bölgelerinde savaşı dillendirmeye başladı bile.
Kurucu devlet geleneğinin taşıyıcısı olan CHP, Kürt sorunundaki geleneksel ulusalcı yaklaşımı ile kendini açmaza mı alacak yoksa demokratik bir yaklaşım mı geliştirecek?
Emanet verilen oyların ve arkasında duran güçlerin iradesini nereye kadar taşıyabilecek?
CHP bir kez daha sınava girmiş durumda.

31 Mart ve iktidarın fay hatları

Rejimin ihtiyaç duyduğu meşruiyetin sandıktan devşirilememesi, gerilimin iktidar ve devlet içi başka mecralara sıçramasına yol açabilir. Seçim sonuçlarının kabullenilmemesi, çoklu bir kriz içerisinde olan iktidarın tümden meşruiyetinin kaybedilmesi anlamına gelebilir.

A. Küçük

Türkiye 5 yıl içinde 7 kez sandığa gitti.
Her dönemeçte ülkenin önüne yeni bir seçim takvimi koyulması tesadüf değil.
Erdoğan öncülüğündeki iktidar bloku, inşa etmeye çalıştığı rejimin meşruiyetini, seçimler yoluyla sağlamaya çalışıyor.
Her seçim dönemini de devletin tüm imkanlarını kullanarak, tek elinde topladığı medya gücüyle ve türlü manipülasyonlarla yürütmeye, krizi fırsata çevirmeye çalışıyor.

Kriz zemini

da garanti altına alınamıyor, toplum nezdinde yeterli meşruiyeti üretemiyor.
İktidarın, tek başına ülkeyi yönetmeye gücü yetmiyor.
Özellikle 15 Temmuz ile açık bir hal alan devlet krizi de çözülebilmiş değil.
Devlet krizinin yarattığı boşlukları onarabilmek ve iktidarda kalabilmek için, yeni ittifaklara yönelerek, şimdi azılı düşman ilan edilen eski iktidar ortakları ile birlikte yargıladıkları Ergenekoncular ve MHP ile oluşturduğu "kutsal ittifak" ekseninde süreci ilerletmeyi deniyor, ama görünen o ki, tek başına kutsal ittifak da yeni dönemi garanti altına almaya yetmiyor.
Beka propagandası ile, milliyetçilik duygularını harlayarak, rıza üretmeye çalışıyorlar.
Ancak Cumhur ittifakının seçim grafiğinden de görüleceği üzere, ittifakın ana propagandası olan taktikler, AKP'den ziyade MHP'ye yaramış, 24 Haziran'da görünür olmaya başlayan AKP'den MHP'ye oy geçişleri 31 Mart'ta daha da artmış durumda.
Ayrıca şimdilerde kutsanan Cumhur ittifakının kalıcı bir birlikteliği kuramayacağını, tarihsel çatışmaları dolayısıyla, fırsatını buldukları anda birbirlerine karşı hamle yapabileceklerini de biliyoruz.
Dış politikada da, ciddi bir eksen krizi yaşayan ve

sermayenin çıkarlarıyla da kimi zaman çelişen Erdoğan iktidarı, gelinen noktada sermaye güçleri için de güvenilir bir ortak olmaktan çıkmış durumda.

AKP'de çatlak sesler

Açığa çıkan meşruiyet krizi, diğer kriz dinamikleriyle de iç içe geçerek iktidar mekanizmalarını sarsıyor ve zorluyor.
O sarsılma halinin yarattığı basınç AKP içinde farklı seslerin yükselişine, parti içi bir kriz denklemine de sebebiyet veriyor.
Muhalefetin ve özellikle de kadın hareketinin yükselen isyan eğilimleri ve yarattığı meşruluk alanı iktidarı zorluyor.
Öyle ki; 8 Mart'tı "ezan" manipülasyonlarıyla bertaraf etmeye çabaladılar, ama tutmadı. Üstüne iktidar odaklarının ikircikli söylemlerine tanıklık ettik. Bir kesim, saldırıyı tırmandırmak isterken, birilerinin de ezan yalanını aşikar edip, tansiyonu düşürmeye çalıştığını gördük.
Yerel seçimlerde de özellikle büyük şehirlerin kaybedilmesiyle AKP içinde farklı tutumların devamına tanık olduk. Bu seslerin çatallanması kendiliğinden durumlar değil elbette.
En büyük rant kaynağı olan İstanbul'un kaybedilmesini kabullenemeyen AKP'de güçlü bir kesim seçimlere şaibe karıştığını öne sürerek, oyların yeniden sayımı, hatta seçimlerin yenilenmesini talep ediyor. Kaybetmemek için her türlü gerilimi göze almış görünüyorlar.
Fakat, AKP içinden bir diğer kesimin, bu konuda ılımlı yaklaşarak, sonuçların kabullenilmesi gerektiğini söylemesi dikkat çekiyor.
Pastadaki büyük dilimin kaydedilmesi, çıkarları için AKP'de yer alan geniş bir kesimin çıkar çatışmalarına girmesi, çatlak seslerin ve kopuşların artması ihtimalini güçlendiriyor.
Rejiminin ihtiyaç duyduğu meşruiyetin sandıktan devşirilememesi, gerilimin başka mecralara sıçramasına yol açabilir.
Seçim sonuçlarının kabullenilmemesi, Türkiye'de çoklu bir kriz ekseni içerisinde olan iktidarın tümden meşruiyetinin kaybedilmesi anlamına gelebilir.
Bu durum; ekonomik krizin yarattığı öfke ve hareket halinde olan kadınlar, Kürtler, Aleviler, işçilerin mayalanan direnme eğilimleriyle de birleşince, iktidar için kritik bir fay hattına dönüşebilir.
İktidar bunu göze alsa bile küresel sermaye başka alternatifleri değerlendirmek isteyecektir. Nitekim, TÜSİAD ve ABD'den gelen açıklamalar da bu görüşü destekler nitelikte.

MHP'nin ittifaktaki gücü artıyor

MHP'nin özellikle Anadolu'nun irili ufaklı kentlerinde AKP'den oy alması, AKP kitlesinin alternatif olarak MHP'yi gördüğünü gösteriyor.

Hasan Feramuz

31 Mart'ı Türkiye'nin "beka" meselesi gören Cumhur İttifakı, şimdi kendi "bekasına" dair kaygılarla baş etmeye çalışıyor.
İttifakın ortaklarından MHP, özellikle AKP'den aldığı belediyelerinden dolayı "beka" kaygısını ortağına nazaran daha az yaşamakla birlikte ittifak içerisindeki gücünü de arttırmış durumda.

MHP AKP'den (ç)alıyor

24 Haziran'da özellikle İç Anadolu'da ve Doğu Anadolu'da AKP'den kayan oyları almayı başaran MHP, bu trendi Batı Karadeniz ve İç Ege'ye taşıdı.
Batı Karadeniz'de Karabük ve Bartın'daki belediyelerine Kastamonu, Çankırı ve Amasya'yı, İç Ege'de de Manisa'nın yanına Kütahya'yı ekleyen MHP, Karaman, Erzincan ve Bayburt'u da AKP'den aldı. MHP ayrıca İl Genel Meclisi oylarını da AKP'den aldığı oylarla arttırdı.
Sonuç olarak 2014 seçimlerinde 3 büyükşehir, 5 il, 106 ilçe belediyesi alan MHP, 31 Mart'ta 1 büyükşehir, 10 il, 145 ilçe belediyesi kazandı.
Böylece Adana ve Mersin gibi iki büyükşehir belediyesini kaybeden MHP, ortağından (ç)aldıklarıyla uğradığı zararı kısmen azaltabildi.

MHP'nin "sert" gücü

MHP'nin özellikle Anadolu'nun irili ufaklı kentlerinde AKP'den oy almaya devam etmesi, AKP kitlesinin alternatif olarak MHP'yi gördüğünü gösteriyor.
Ekonomik krizin derinleşmesiyle tefeci-bezirgan kökenli Anadolu sermayesi, kimi fraksiyonlar aracılığıyla elde edilecek devlet desteğine daha çok bel bağlamakta.
Dolayısıyla, AKP'den "kısmen" ayrılıp MHP'ye geçerek hem AKP'ye güçlerini gösterip daha fazla pay koparmayı hem de iktidar ve pasta paylaşımında daha fazla söz sahibi olmayı amaçladıkları görülüyor.
Esas olarak da, krizin daha da derinleşmesi halinde işçilerden ve emekçilerden gelecek direnişleri ve oluşacak halkçı yerel dinamikleri de MHP'nin "sert" gücüyle karşılamayı planlamaktalar.

Cumhur İttifakı'na devam

Cumhur İttifakı'nın büyükşehirlerde kaybetmesi, faşizmi inşa çabalarını sekteye uğrattı.
Fakat 31 Mart ardına Bahçeli'nin yaptığı açıklamalar, MHP'nin faşizmin inşasında ve İttifakın devamında ısrarlı olduğuna işaret ediyor.
Ekonomik kriz, kayyumların Kürt illerinde ters tepmesi, yaklaşan İdlib operasyonu iktidara geri adım atma veya esnekleşme şansı vermiyor.
Öte yandan ittifak içinde güç kazanan MHP, devlet aygıtı içerisindeki konumlanmasını güçlendirmesinden dolayı, iktidarın politikalarına daha fazla yön vermeye çalışacaktır.
Özellikle Kürt sorunu ile emekçilerin direnişiyle birlikte yükselecek devrimci-halkçı hareketlere karşı şiddetin artırılması için çaba göstererek "despotluğun" bir anlamda da kendisinin bekasını sürdürmeye çalışacaktır.
Fakat MHP'nin hesaplarının gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini MHP'nin gücünden çok, seçimlerde AKP-MHP iktidarının yenilmezlik halesini dağıtarak kendisini gösteren işçilerin, kadınların ve halkların yükselen direnişinin vereceği cevap belirleyecek.

POLİTİKA

Toplumsal alandaki yerleşik dengelerin uzun süredir bozulmuş olması halk güçlerine önemli fırsatlar sunuyor

Faşizme ve restorasyona karşı halk güçleri ileri

Halk, ekonomik krizi derinleştiren, ülkeyi yönetemeyen, halka saygı duymayan, topluma nifak tohumları eken, baskıcı, zorba bir iktidara "dur" dedi ve yerel seçimin sınırlarını aşan bir biçimde değişim isteği doğdu.

Emrah Arıkuşu

Ekonomik krizinin gölgesinde gerçekleşen 2019 yerel seçimi geride kaldı. AKP'nin yenilmezlik zırhını delen, onu zora sokan ve halka moral ve umut veren bir seçimi geride bıraktık. Seçim sonuçları iktidara büyük bir etkide bulundu. Büyükşehirlerin kaybedilmesi mali kaynaktan ve kitleden yoksun olabileceği durumlar ortaya çıkararak Saray rejimini zora sokacak etkiler barındırıyor.

Faşizm ve restorasyon güçleri devrede

Ancak 24 Haziran'la resmileşen yeni rejimin kurumsallaşma hamleleri ve faşizmin inşası devam ediyor.
Şimdiye kadar seçimlerle sürekli kendini yeniden üreten Erdoğan şahsında yeni rejimin aktörleri bir fırsatını yakaladığı anda bu süreci kendi lehlerine çevireceklerdir.
Bakanlarla yapılan toplantılar, günlerdir sürdürülen sayım işlemleri, İstanbul'da seçimin iptali için döndürülen dolaplar maçı kolay bırakmayacaklarını gösteriyor. Faşizm fırsat kolluyor.
Diğer bir olasılık bu süreçte rejimin krize giren yanlarına müdahale edilmesiyle, sermaye açısından pürüzlü yanlarının giderilmesi sonucunda Erdoğanlı ya da Erdoğansız olması fark etmeyen ama Erdoğanlı olduğunda Erdoğan'ın gücünü sınırlayacak bir "restorasyon" hamlesinin de devrede olduğu açık.
İmamoğlu şahsında yaşananlar bu sürecin dinamiklerini harekete geçirmiş ve geçmiş Muharrem İnce pratiğinden daha da güçlü bir biçimde bu olasılığı ortaya çıkarmış durumda.

Halkın çıkarları etrafında bir alternatif

Halk güçleri ise eğer kendi alternatiflerine girişmezlerse egemenlerin hesaplarına kurban edilecekler. Memleket, ağır bir ekonomik krizle boğuşuyor. İşsizlik, yoksulluk ve pahalılık halkı teslim almış vaziyette. Krize dair alınan önlemler, patronların ekmeğine yağ sürmekten, işçileri ve emekçileri daha da zora sokmaktan öteye geçmiyor ve geçmeyecek de.
Halk, ekonomik krizi derinleştiren, ülkeyi yönetemeyen, halka saygı duymayan, topluma nifak tohumları eken, baskıcı, zorba bir iktidara "dur" dedi ve yerel seçimin sınırlarını aşan bir biçimde değişim isteği doğdu.

Halkın talepleri ve demokratik anayasa

Halkın öz çıkarlarının arayışı bugünün temel politik argümanıdır. İşsizliğe karşı iş, insanca çalışma koşulları, onurluca yaşanacak ücret, temiz su, hava, toprağı olan ulaşım çilesi olmayan yaşanabilir.
Kent ve kırı güçlendiren üretim odaklı kooperatifler, kadınların yaşam, eşitlik ve özgürlük talebi, insanın doğa ile kurduğu ilişkide doğanın korunması, Alevilere ve inançlara eşit yurttaşlık, Kürtlere ve diğer halklara anadil ve yaşam hakkı, LGBTİ bireylerin talepleri gerçek ve meşru taleplerdir.
İşte bu talepler bir siyasal program yani demokratik anayasa ile buluşursa o zaman ufuktan bir güneş doğacaktır.
Önümüz 1 Mayıs, yakalanacak kitlesellik bu arayışın somutlanacağı imkânlar sunabilir.
Seçimle gitmeyeceklerdir, onun için faşizme ve restorasyona karşı halk güçleri olarak bu rejimi kökünden kazıyarak demokratik cumhuriyeti kurma iddiasını kuşanmalıyız.

En yakıcı ihtiyaç Demokratik Anayasa

1. sayfadan devam (...)

Demokratik Anayasa nedir nasıl olmalıdır?

Evet, ortada bir devrim süreci yok, kazanan adaylar ve partiler düşünüldüğünde; bundan sonrası için halkçı demokratik yerel yönetimler (belediyeler, muhtarlıklar) olacağının bir garantisi de yok. Aksine, uzunca bir süredir korkakça var olan restorasyon sürecinin baskın bir gidişatı var.
Fakat tam da bu yüzden aynı oranda yüklenilmesi gereken bir devrimci seçenek yaratma ihtiyacı var. Seçimlerle açığa çıkan güçlü, demokratik, özgürlükçü, halkçı bir irade var. İşte tüm mesele bu iradeye kimin sahip çıkacağı ve bu gücü kimin mobilize edeceği meselesidir.
Şimdi, sistemin verili sınırlarını aşmayı hedefleyen devrimci gerçekçiliği öne çıkarmanın tam zamanıdır.
Tam da bu yüzden, Demokratik Anayasa tartışmaları için hiç de erken değildir.
Demokratik Anayasa, Demokratik Cumhuriyet rejiminin ana omurgasını oluşturacak ve onu bağlayıcı kılacak bir toplumsal sözleşmedir.
Geldiğimiz noktada, darbe ürünü olan ve özgürlükleri kısıtlayan, tümüyle merkeziyetçi ve hatta mutlakıyetçi diyebileceğimiz bir devlet rejimini yani Başkanlık Rejimi'ni koruyucu yönde değiştirilen eski 1982 anayasasıyla yola devam etmek mümkün değildir. Dolayısıyla bu anayasanın ortadan kaldırılması elzemdir. Bunun için de yukarıda bahsettiğimiz devrimci öznenin Kurucu Meclisi örgütleyerek yeni ve demokratik bir anayasa hazırlığına girişmesi gerekmektedir.

Demokratik anayasanın genel içeriği

Meral Çınar

1. Devletin idari yapısı despotik merkeziyetçi yapıdan sıyrılmalı, halkın oylarıyla seçilmiş ve her an geri çağırılabilir yerel meclisler tarafından yönetilebilecek yeni bir idari yapı şekillenmeli. Dolayısıyla devlet tarafından merkezi atama yoluyla kendisini sürdüren ve saltanat rejiminin kalıntısı olan valilik ve kaymakamlık gibi kurumlar derhal kaldırılmalıdır.

Bugün merkezi atamayla belirlenen yargı ve emniyet güçleri yönetimi/organizasyonu da, halkoyuyla seçilecek yerel meclislere bağlanmalıdır.

2. Temel yaşamsal ihtiyaçlar asgari düzeyde anayasal güvenceye bağlanmalıdır. Barınma, sağlık, eğitim, beslenme ve çalışma hakkı –yani insanca yaşama hakkı- anayasa tarafından halkçı, özgürlükçü ve emekten yana yasalarla koruma altına alınmalıdır.

3. İşçilerin çalışma koşulları ve hakları; asgari iş saatleri, asgari ücretleri, iş sağlığı ve güvenliği, örgütlenme ve grev hakkı gibi en temel haklar işçiden yana düzenlenmelidir. Demokratik anayasa, işvereni değil işçiyi ve emeği koruyan bir temelde inşa edilmelidir. Kadın ve çocuk işçiler için özel pozitif ayrımcı yasalarla geliştirilmelidir.

4. Merkez bankasının halk tarafından denetlenmesi sağlanmalı, işlemlerinde hiçbir gizliliğe izin verilmemeli ve anayasanın halkçı ve demokratik düzenlemelerine bağlayıcılığı olmalıdır.

5. Vergilendirme; dil, din, ırk ayrımı gözetmeyen anayasanın temel ilkeleriyle bütünlüklü olarak, gelir, servet, mülk ilişkisi ve koşullar gözetilerek adaletli şekilde düzenlenmelidir. Şimdi uygulanan ve vergi yükünü bordrolu çalışanların üstüne yıkan dolaylı vergilendirme yerine, artan oranlı servet vergisini temel alan dolaysız vergi sistemi uygulanmalıdır.

6. İnanç farklılıklarına kör olan özgürlükçü bir laikliği temel alan, hiçbir etnik kimliğe öncelik vermeyen bir toplumsal sözleşme olmalıdır. Her türlü ırkçılık ve ayrımcılık mahkûm edilmelidir.

7. Halkın ifade özgürlüğünün önündeki engeller kaldırılmalı ve özgür haber alma kaynakları geliştirilmeli. Bunun en birincil unsuru basın özgürlüğü anayasal güvence altına alınmalıdır.

8. Cinsel yönelim ve cinsiyetsizlik özgürlüğü ve en temel hakları (LGBTİ+ hakları) anayasal güvence altına alınmalıdır. Nefret söylemleri mahkûm edilmelidir.

9. Toplumsal cinsiyet eşitliğine sözde bir anayasal statü kazandırılmakla yetinilmemeli, kadınların toplumsal alanda gerçek bir eşitliğini sağlayacak bütün haklar pozitif ayrımcılıkla koruma altına alınmalı. Medeni kanun, kadını aileden ve erkekten bağımsız bir vatandaş olarak esas almalıdır. Kadının görünmeyen emeğinin toplumsallaştırılması için yeni mekanizmalar kurulması anayasal koruma altına girmelidir.

10. Toplumun geleceği olup onu yaratacak değerler çocuklardır. Çocuklarını koruyamayan bir toplumun geleceği de olamaz. Çocuk hakları bir kurum olan aileden ayrıştırılmalı ve koruma altına alınmalı. Çocukların beyanın esaslığı ilkesi asla ilga edilemeyecek şekilde güvence altına alınmalıdır.

11. Bizler doğanın çocuklarıyız. Doğa bizim yaşam kaynağımız. Kar için üretim modelinin sermayenin çıkarları doğrultusunda talan ettiği doğanın acil olarak koruma altına alınması, doğayla barışık ve denge içerisinde bir üretim tüketim modelinin önünün açılması gerekmektedir. Ormanlar, denizler, dereler, koylar gibi doğanın bütün parçalarının korunmasına yönelik düzenlemeler yapılmalı. Ekosistemlerin var olma ve yaşama hakları güvence altına alınmalıdır. Bu düzenlemeler sermayenin ve insanların çıkarlarına göre değiştirilemeyecek şekilde anayasal güvence altına alınmalı.

12. Hayvanlar doğanın bizler gibi birer parçasıdır. Dolayısıyla hayvanlarla birlikte bu doğayı paylaşmayı öğrenmeli, bu yaşam dengesi içerisinde onların da bizim çıkarlarımız dışında haklarının olduğunu kabul etmeliyiz. Hayvan hakları, barınma, beslenme ve üreme hakları bu dengeyi de gözeterek anayasayla koruma altına alınmalıdır.

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Halkın mücadelesinin güvencesi olacak bir demokratik anayasa ve demokratik bir cumhuriyet hedefi daha da önem kazandı

Yerel seçimler ve sonrası

Sürekli derinleştirilen neoliberal soygun politikaları, oluşturduğu yoksullukla halkın meşru tepkilerini körüklüyor, kışkırtılan erkek zorbalığı kadın isyanını tetikliyor, ırkçı şovenizm despotun Kürt halkı içindeki etki alanını zayıflatıyor, Erdoğanist İslam'ın kışkırttığı katliam tehlikesine karşı Alevi inancına sahip olan milyonlarca yurttaşta direnme eğilimi güçleniyordu.

Halkın gücü despotun dengesini bozdu.
O, evet, 2010 referandumundan itibaren sürekli güç kazanıyordu. 2016'da yapmayı başardığı Anayasa değişikliği ve hileyle de olsa kazandığı 24 Haziran seçimi ise, isteyip fiilen de uyguladığı yetkilerin çoğuna ulaşmasıyla sonuçlanmıştı.
O, her seferinde bir biçimde "Atı alıp Üsküdar'ı" geçiyordu.
Eski rejim çöpe atılmış, yerine oligarşik ve totaliter nitelikleri daha da koyulaştırılmış ve zirvesine eskinin ordu kurumu yerine günümüzün despotunun yerleştiği yeni bir rejim inşa edilmeye başlamıştı. Her türlü yasal denetimden muaf tutulan despot, ülkeyi çiftliğiymiş gibi keyfince yönetiyordu.
Ama, aynı zamanda, ilk bakışta görülmese de, sürekli sorun yaratarak huzursuzluk veren başka bir gerçeklik daha vardı.

Halk reddediyor

Kürt hareketinin "Barış süreci" dönemindeki tutumu ve şovenizmin azalan etkisinin oluşturduğu özel ortamda aniden patlayan Gezi ayaklanması, despotun kapasite ve güç yetmezliğini yaratıp açığa çıkartmıştı.
Halkın yarısı despotu reddediyor ve bu durum yüksek gerilimle yüklü bir toplumsal meşruiyet sorunu yaratıyordu. Üstelik, despot, etrafını saran kaotik ortamı yönetmekte ve sürekli güç kazanarak kendisini zorlayan gerilimlerle baş etmekte yetersizlik gösteriyor, sorunları çözemeyip erteliyordu. Biriken sorunların yarattığı açıklar ve zaaflar da, hileler ve komplolarla, yetmediği zaman devlet şiddetini sürekli artan oranda kullanarak kapatılmaya çalışılıyordu.
Hile, komplo ve şiddet ise, ilk anda bir nefes aldırsa da, son tahlilde çözüm olmuyor, olamıyordu.
Meşruiyet sorunu, üstü ne kadar örtülürse o kadar ağırlaşıyor ve oluşturduğu dip dalgalarıyla Saray'ın zeminini sarsıyordu.
Çözülemeyen sorunlar da biriktikçe Saray'ı dibe çeken bir özel güç alanı oluşturuyordu.
Sürekli derinleştirilen neoliberal soygun politikaları, oluşturduğu yoksullukla halkın meşru tepkilerini körüklüyor, kışkırtılan erkek zorbalığı kadın isyanını tetikliyor, ırkçı şovenizm despotun Kürt halkı içindeki etki alanını zayıflatıyor, Erdoğanist İslam'ın kışkırttığı katliam tehlikesine karşı Alevi inancına sahip olan milyonlarca yurttaşta direnme eğilimi güçleniyordu.
Üstelik, bu zorlamalar, ağır bir ekonomik kriz ve bölge politikalarındaki tıkanma koşullarında yaşanıyordu.

Güç eksikliği

15 Temmuz darbe girişimi ise, yarattığı devlet kriziyle, bir yandan despotun devleti ele geçirmesini kolaylaştırırken, daha derin bir zeminde, olup biten bütün gelişmelerin üstünde hayat bulduğu devleti zayıflatıyor, ağır bir "beka" sorunu oluşuyordu.
15 Temmuz öncesinde eski ortağı Cemaat'i kaybeden despot, bir kısmı yeminli düşmanı olan güçlerle ittifak yaparak iktidar alanını paylaşmak zorunda kalmıştı.
Evet, "Atı alıp Üsküdar'ı geçen" despot, aynı zamanda, kapasite yetmezliği ve güç eksikliği yaşıyordu. O, ileriye doğru attığı her adımda, evet ilerliyordu; ama aynı zamanda, iktidarın etrafını saran gerilim eksenlerine sürekli yenileri ekleniyor ve üstelik onların güçleri ve dolayısıyla "boğma" kapasiteleri artıyordu.

Yerel seçimlerden sonra

O, şimdi yol ayrımında; ya verdiği oya sahip çıkan halkla savaşacağı intiharvari bir yola çıkacak ya da kaybettiğini kabullenip geri çekilecek ve geri çekildiği alanda yeniden inisiyatif kazanmaya çalışacak.

31 Mart seçimleri, ülkedeki kaotik ortamın güncelliğinde yeni bir durum oluşturdu.
O, her şeyi kontrolüne almak isterken ve kısmen başarılı da olurken, zaten Gezi'den beri sürüp gelen güçsüzleşme süreci 31 Mart sonrasında daha da netleşti ve herkesçe görünür hale geldiği bir güce ulaştı.
Hatta, öyle oluyor ki, ilk geceki nispeten normal görülebilecek değerlendirmesine rağmen, 1 Nisan'dan itibaren yapıp ettikleriyle, yenilgisini bizzat despotun kendisi derinleştiriyor. Tutumunu netleştiremediği, gelgitler yaşadığı, gönlü seçimlerin iptalinden yana olsa da bu tutumun üreteceği olağanüstü ağır ek gerilimleri kaldırıp kaldıramayacağını tarttığı anlaşılıyor.
17 yıldır bir biçimde iktidarda olmanın verdiği kendine güven hatta şımarıklıkla bir anda yolun sonunu görüvermenin yarattığı korku hatta panik iç içe geçince, despotun yapıp ettikleri, kendi destekçilerinin "asabiyetini" çözerken karşıtlarını-muhalif güçleri konsolide edip güçlendiriyor.
O, şimdi bir yol ayrımında; ya verdiği oya sahip çıkan halkla savaşacağı intiharvari bir yola çıkacak ya da kaybettiğini kabullenip geri çekilecek ve geri çekildiği alanda yeniden inisiyatif kazanmaya çalışacak.
Ancak, artık çözüm gücüne sahip olmadığı ve güçsüzleştiği herkes tarafından görülüyor.
Daha fazla hile, daha çok komplo ve daha yoğun devlet şiddetiyle yol almaya çalışacak.
O, artık bir Amok koşucusu!

Saray'ın ittifak güçleri

Erdoğan'ın ittifak güçleri olan "devlet fraksiyonları" içinden Bahçeli-Ağar kanadı, 'seçimlerin iptali' ve dolayısıyla devlet şiddetini kullanma yönünde kışkırtma içindeler. Ancak, Erdoğan öylesi bir "kaos yaratma" politikasını uygularsa ne kadar arkasında duracakları belli değil. Avrasyacı "askeri" kanat ise, henüz net bir tutum açıklamadı.
Her iki devlet fraksiyonu da, olayların akışına göre bir anda arkasından çekilerek Erdoğan'ı boşlukta bırakabilir.
İktidarın "zorunlu" ortağı sermaye güçleri ise, tam da şimdi özel bir fırsat yakaladıklarını düşünerek kendi 'restorasyon' projelerini hayata geçirmeye çalışıyorlar.
Restorasyon, aslında bakılırsa, şimdi kurucusu Erdoğan tarafından riske sokulan yeni rejimi, sivriliklerinden arındırarak ve eski rejimin kimi yönelimleriyle harmanlayıp güçlendirerek ayağa kaldırma anlamına geliyor.

Pürüzlerden arındırma

Erdoğan'ın "Şeflik" ya da aslında "Halifelik" iddiası tasfiye edilecek, sermayenin kontrolü dışındaki "keyfi" ve "yanlış" politikaları sermayenin çıkarlarıyla uyumlu olacak yenileriyle değiştirilecek, Erdoğanist İslam'ın despotik laiklikle harmanlandığı ucube bir "asabiyet" geliştirilerek yeni rejimin toplumsal meşruiyet eksikliği giderilecektir. Irkçı şovenizm daha "akıllıca", neoliberal soygun daha da güçlendirilerek devam ettirilecektir.
İşte, restorasyon, Erdoğan'ın öncülüğünde kurulan yeni rejimin "pürüzlerinden" arındırılarak ve eksik olan toplumsal meşruiyete kavuşturularak sürdürülmesidir. Sermaye güçleri, doğrudan kendi kontrollerine aldıkları bir "Başkan" eliyle mutlak iktidara kavuşmak istiyor.
Sonuçta, Erdoğan, devlet fraksiyonları ve sermaye güçlerinin "Kutsal İttifak" alanı zorlanıyor. Ortaklaşmaya zorla sürülenmiş olsalar da aslında hepsinin farklı "asabiyet" taşıdıkları bilinen bu güçler, şimdi birbirlerini 31 Mart sonrası koşullarda yeniden tartıyor. Bu güçler, sisteme ve yeni rejime zarar vermeden "İttifak" alanında kendilerinin inisiyatiflerini arttıracakları yeni dengeler kurma arayışı içindeler.
Sermaye, restorasyon üzerinden, kendi hegemonyasının üste çıktığı bir yeni denge kurmak istiyor.

Halkın gücü

En büyük zaaf, halkçı-demokratik arayışı kapsayıp özneleşmesine yardımcı olacak ve önünü açacak bir sosyalist öznenin yokluğu!

Gezi'de patlayarak kendisini gösteren halkın gücü, Kürt halkının özgürlük arayışı ile fiilen kaynaştığı 7 Haziran seçimlerindeki tutumunu 31 Mart seçimlerinde de sürdürdü.
Devlet terörü düzeyine sıçrayan baskılar, komplolar ve hileler, halkın kendi acil ihtiyaçlarını karşılama ve özgürleşme yönündeki arayışını durduramadı. Tam tersine, bu arayış sürdükçe tarihsel sonuçlar yaratabilecek özel bir toplumsal özneleşme olgusunu yaratıyor. Bu özne, halkçı ve demokratik bir nitelikle yüklü, hareket ettikçe, engelleri aşıp yaşar kaldıkça, kendi mücadelesiyle kendisini belirleyip-yaratıyor ve güçlendiriyor.
31 Mart sonrasında, halkçı-demokratik toplumsal hareketin zaaflarını aşarak güçlenme olasılığını besleyen bir ortam oluştu. Mücadele eden güçlerin sadece güncel ve acil ihtiyaçlarını görmesi ve birbirinden habersiz bir dağınıklık içinde olmaları hareketin zaafları. Yerel seçim sürecinde yaşananlar, çıkarların ortaklığını ve politik gerçeklerin önemini göstererek zaafların giderilmesi yönünde destek verdi.

Sosyalist özne

En büyük zaaf ise, halkçı-demokratik arayışı kapsayıp özneleşmesine yardımcı olacak ve önünü açacak bir sosyalist öznenin yokluğu! Sosyalist öznenin yokluğu, Kürt halkının özgürlük arayışını temsil eden HDP'yi öne çıkarıyor. Nitekim, HDP, seçimlerdeki olgun, kapsayıcı ve kurnaz hamlesiyle CHP'nin etkisindeki Alevilerde ve diğer laik-demokratlarda kendisine doğru kopuşların önünü açıp, kolaylaştırdı.
Ancak, HDP'yi halkçı-demokratik bir dönüşüm sürecinde stratejik ortak olarak görse de ondan ayrı ve sosyalist-devrimci netlikle kendisini kuracak meşru-kitlesel bir siyasal öznenin yokluğu, halk hareketinin ulaşabileceği kitlesel kapasiteyi daraltıyor ve niteliği zayıflatıyor. Bu zaaf, CHP'nin neredeyse kaybettiği hegemonyasını tazeleyebileceği bir ortam yaratıyor.
Her durumda, şimdi, egemenlerin iktidar alanında işlerinin zorlaştığı günümüz koşullarında, halkın bütün kesimlerinin acil ihtiyaçlarıyla bütünleşmek, halkın farklı kesimlerinin farklı arayışlarının dilini keşfetmek ve özgün örgüt-mücadele biçimlerini yaratmak gerekiyor.
Öte yandan, halkın mücadelesinin bütün kazanımlarının güvencesi olacak bir demokratik anayasayı ve bu anayasanın omurgasını oluşturacağı demokratik bir cumhuriyet hedefini halkın mücadelesiyle ortaklaştıracak bir mücadele günümüzde daha da önem kazandı.

POLİTİKA

Aleviler zulmün ve zorbalığın “nesnesi” değil, özgürlüğün ve demokrasinin “öznesi“ olmalıdır

Oluşan umut ikliminde Aleviler harekete geçmeli

Aleviler faşizmin “ nefret nesnesi” ya da restorasyonun “dolgu malzemesi” olarak görülmektedir. Bu nedenle Aleviler kendi kaderini belirleyecek güçlü duruşu gösterebilmeli, kendini politik bir inanç öznesi olarak ortaya koymalıdır.

Haydar Arıkuşu

Türkiye bir yerel seçimi daha geride bıraktı. AKP-MHP iktidarı sert bir tokat yerken, “halk güçleri” moral ve motivasyonlarını arttırdılar. Seçim sonuçlarına en çok sevinen toplumsal dinamiklerden birisi de Alevilerdi.

Oluşan umut ikliminde Alevilerin payı büyüktür. Tarihsel komün geleneklerini inançlarında yoğrulup “direnişi ibadetleştiren” bir toplumdur Aleviler. Haksızlığa, yoksulluğa, asimilasyon politikalarına karşı duruşunu bu seçimdeki tavırlarıyla da göstermişlerdir.

Şirinlik ve tehdit bir arada

AKP-MHP iktidarı Alevi oylarına talip olurken bir yandan Binali Yıldırım ve Sedat Peker’in gerçekleştirdiği Cem evleri ziyaretleri, kahvaltı ve ortak basın açıklaması gibi “şirin kandırmacalara” başvurup diğer yandan da şiddeti ve baskıyı da işaret ettiler.
Bunun açık örneklerini İzmir Yamanlar’da ve Ankara’da işaretlenen evler ile İstanbul Kartal’da arabaya yazılan “Kızılbaş” kelimesinde gördük. Aleviler, bir kere daha egemen güçlerin “şirinleştirilmiş” asimilasyonu ve baskı, tehdit ve nefret söylemleri ile karşılaşmışlardır.
Aleviler bunlara, yerel yönetimlerle birlikte 25 yıllık AKP iktidarını sarsan direnişin en büyük bileşenlerinden biri olarak cevap verdiler.
Alevilerin inançlarının inkârına ve zaman zaman da kimliklerinin şiddet yoluyla baskı altında tutulmasına dayalı iktidar güçlerinin geleneğinin bugünkü temsilcisi olan AKP iktidarı ve onun düzen içi muhalefetine Aleviler boyun eğmediler.
Bu inkâr ve şiddet politikalarına karşı Alevilerin tek çıkar yolu ise demokratik taleplerinde ısrarcı olmaktır.

Alevilerin talepleri

Geçmişte 93 Alevi hareketiyle birlikte temel yedi talepte ortaklaşılmıştı. Bu talepler:
1)Diyanet kaldırılsın
2)Cemevlerine ibadet yeri statü verilsin
3)Zorunlu din dersi kaldırılsın
4)Madımak Utanç müzesi olsun
5)Dergâhlar inanç sahiplerine verilmeli ibadete açılmalı
6)Ötekileştirme ve nefret dili yasalarla engellenmelidir
7)Eşit Yurttaşlık hakkı tanınmalıdır.
Aleviler, talepleri karşılanmadıkça inançlarının özgürleşmeyeceğinin bilincindedir. Taleplerini dikkate almayan hiçbir iktidarı benimsemeyeceklerini gösteren Aleviler, bunun için AKP’nin karşısında büyük bir muhalif güç olduğunu bu seçimde de göstermiştir.

Ne Restorasyon Ne Faşizm

Egemen güçlerin önümüzdeki günlerde faşizmi kurumsallaştırma çabası içinde olacağı bir gerçekliktir. Keza aynı güçlerin diğer yandan da düzenin aslına dokunmadan kısmi düzeltmeler yaparak restorasyonu denemesinde bulunacağı da açıktır.
Aleviler faşizmin “ nefret nesnesi” ya da restorasyonun “dolgu malzemesi” olarak görülmektedir. Bu nedenle Aleviler kendi kaderini belirleyecek güçlü duruşu gösterebilmeli, kendini politik bir inanç öznesi olarak ortaya koymalıdır. Zulmün ve zorbalığın “nesnesi” değil, özgürlüğün ve demokrasinin “öznesi“ olmalıdır.
Gezi isyanı, 7 Haziran, 16 Nisan, 24 Haziran ve en son 31 Mart seçimleri “Demokratik Cumhuriyet” dinamiklerinin varlığını göstermektedir. Aleviler taleplerinin gerçekleşeceği düzeni ancak ve ancak Demokratik bir anayasayla güvence altına alınmış “Demokratik Cumhuriyette” bulacaklardır.

Sistemin restorasyonu olasılığı

Başkanlık sisteminin kendisine dokunmayan ama onun koşulsuz/pürüzsüz bir şekilde sermaye lehine işlemesini garanti altına alan, “toplumsal barışı” yeniden tesis eden, halkın gerçek çıkarlarını hasıraltı eden ve ama halk güçlerine göstermelik birkaç kırıntı da bahşeden bir tadilat!

Hasan Durkal

Siyasal bir terim olarak restorasyon, darbe, anayasal değişiklik veya devrim yoluyla kurulmuş bir düzenin yerine; hem eski düzenin hem de var olan düzenin özelliklerini içerecek bir başka düzenin tesis edilmesi anlamına gelir. Bu tesis etme sürecinde düzenin sınıf ve mülkiyet ilişkilerine dokunmamak esastır.

Başkanlığın pürüzleri

Başkanlık sistemi, mevcut krizler sarmalı içerisinde sermaye sınıfı için ideal bir sistem. Ama gel gör ki, sistemin içerisinde kârın gerçekleşmesini zaman zaman sekteye uğratan, sermayeye güç dayatan bir “pürüz” var.
Kendisini tüm ülkenin ve tüm sınıfların “reis”i ilan eden ve etrafında özerk bir güç alanı inşa eden Erdoğan, başkanlığın güzel ve tatlı işleyişini zaman zaman sermaye için kâbusa çevirebiliyor. Merkez Bankasına müdahale ederek, faiz politikasını baskı altına alabiliyor.
Sermaye güçlerini “siyasetçilere yakın durarak kâr sağlama” konusunda adil olmayan (!) bir rekabete zorlayabiliyor. Dolar/TL kurunun kendisi için yıkıcı sonuçlarıyla baş edebilmek için yabancı yatırımcının TL satın almasını engelleyebiliyor.

Rejimin rıza sorunu

Türkiye kapitalizminin tarihine baktığımızda birçok kriz dinamiği ile sınandığını, onlarla damgalandığını görürüz. Kürt sorunu, Alevi sorunu, ifade özgürlüğü sorunu gibi rejim kriz dinamikleri sistemin zaman zaman tıkanmasına neden olmakta.
Son dönemlerde sömürüyü gizleyen “rıza” kurumlarının işlevsel bir şekilde faal olmadıkları görünüyor.
Mahkemeler, parlamento, yasalar, seçimler, YSK, eğitim sistemi vb. kurumların sistemin zenginliğe el koyucu yönünü gizlemeleri beklenir. Onlar alt sınıfları, emekçileri ve yoksulları, ideolojik olarak sisteme içermekle görevlilerdir.
Sermaye sınıfı kitlelerin birikmiş öfkesini, hem ekonomik, hem inançsal, hem kimliksel, hem siyasal taleplerini içermezlerse, onlara yüzeysel çözümler üretemezlerse, bir beka sorunu ile karşı karşıya olduğunun farkında. Bu yüzden sistemi onarmak, tansiyonu düşürmek, kendi deyimleriyle “toplumsal barışı” sağlamak zorundalar.

Halkın iktidarı için

Erdoğan’ın geniş siyasal yetkileri buna ne kadar izin verilir bilinmez. Ama sermaye sınıfının uzun bir süredir CHP ve İYİP öncülüğünde, örneğin Ekrem İmamoğlu, Abdullah Gül, Ali Babacan, Ahmet Davutoğlu gibi isimler etrafında, ve elbette kurulması muhtemel yeni parti ile birlikte bir restorasyon kovaladığı anlaşılıyor.
Ilımlı söylemlerle havayı yumuşatmaya, son derece gergin toplumsal ortam içerisinde toplumsal güçlerin gazlarını almaya, onları sistemin tadilatının arkasına yedeklemeye çalıştıkları anlaşılıyor.
Başkanlık sisteminin kendisine dokunmayan ama onun koşulsuz/pürüzsüz bir şekilde sermaye lehine işlemesini garanti altına alan, “toplumsal barışı” yeniden tesis eden, halkın gerçek çıkarlarını hasıraltı eden ve ama halk güçlerine göstermelik birkaç kırıntı da bahşeden bir tadilat!
Karşılarında yalnızca Erdoğan yok ve gerçek çıkarları etrafında örgütlenerek halkçı bir demokratik cumhuriyete yürümesi olası olan halk güçleri tarafından da baskılanabilirler.
Sosyalistler için hamle zamanı.

Eğitim yoluyla özgürleşmek

Arzu Tatlı

Irkçı, cinsiyetçi, mezhepçi, militarist politikaların hâkim olduğu günümüz hiyerarşik toplumsal yapılarında, egemenler bu dinamikleri besleyecek bir eğitim sistemine ihtiyaç duyarlar. Eğitim onlar için oldukça işe yarar bir politik araçtır.
Eğitimin hiyerarşi üreten bu niteliği insanlara olduğu gibi görünmez. İnsanlar eğitimin hayati bir öneme sahip olduğunu ve eğitimsiz kalmanın çoğu zaman dehşet verici boyutları olduğunu düşünürler.
Bütün cehaletlerin(!) temelinde eğitimsizliğin yattığını düşünen, kurtuluşu eğitimin ıslahında gören eğitim reformcuları, alternatif eğitim modellerine sırtlarını dönerek, mevcut hiyerarşik eğitim sisteminin kurtarıcılığını savunuyorlar.

Eğitimin reddiyesi mi?

Şunu en başından söylemek gerekir ki klasik sistem insanları yığınlar halinde yaratıcı doğasından uzaklaştırıyor. Böyle bir eğitim sisteminin, insanlığın bugünkü durumunu değiştirmesini beklemek söz konusu bile olamaz ve olmayacaktır.
Fakat bu durum eğitimin reddedilmesi anlamına gelmiyor, aksine bambaşka bir alternatifin yaratılması zorunluluğunu doğuruyor.
Bu alternatif sistemin kuruculuğunu yapacağımız bir model geliştirmek ise yeni bir toplum arayışı içerisinde olanlara düşüyor.

Yeni pratiklerin peşinde

Klasik eğitim sistemi bireyleri doğasından uzaklaştırıyor, düşmanlaştırıcı, tek tipleştirici, kalıplaştırıcı, doğaya yabancılaşmış bireyler haline getiriyor.
Konvansiyonel sistemi alaşağı edecek bir alternatif sistemde doğrudan ‘yapılanın tam tersi’ modeller geliştirmek bir yana -evet o kadar aşikâr bir yanlışlık söz konusu- yepyeni pratikler de oluşturmaktan geçecek alternatif eğitim.
Bu yepyeni pratiklerin ilham kaynağı da yine çocuklar olacak. Çocukların sahip oldukları doğal durum, toplumun ihtiyaç duyduğu özgürleşme özlemine ilham kaynağı olabilecek niteliktedir.

Çocuklardan öğrendiğimiz

Eğitime alternatif inşa ederken, bizleri özgürleştirecek iki kaynakla karşılaşırız. Birincisi içimizdeki çocuk doğamız, diğeri ise çocukların doğal durumlarıdır: Çocuklardan her gün yeniden öğreneceğimiz yaratıcı, sansürsüz, kendi olabilen, hiyerarşiyi sorgulayıcı nitelikler.
İktidar ilişkilerinin kökleri-ni daha derinden sorgulayacağımız olanaklar sunar çocuklar bize. Çünkü onların dünyasında hiyerarşi yok, adaletsizliği kabul etmezler ve her şeyi sorgularlar.
Bu pratikler çocukları doğalarından uzaklaştıran, üzerinde baskı kurarak edilginleştiren hiyerarşik bir düzen yerine çocukların özneleştirildiği alternatiflerin oluşturulması tek sınıf-tek öğretmen sistemine karşı atölye sistemleri, tamamen yapılandırılmış, bireyi boğan mekânların yerine sınırsız alanlar, belki bir orman, bir göl, bir sokak gibi yaşam alanlarında hayat bulur.

Çocukların doğası ve eğitim

Çocukları kendi doğalarından uzaklaştıran süper kahramanların olmadığı, cinsiyetçiliği ve şiddeti besleyen güç klişelerinden etkilenmeyen, çocukların duygularını istismar etmeyen bir sistemden geçer.
Hiyerarşik ilişkilerin kurulmadığı, rekabetten uzak, toplumsal cinsiyet eşitliğini savunan, kendini doğanın sahibi olarak görmeyen, doğanın bir parçası olarak gören bir alternatife dayalı bir eğitim.
Her şeyin başı eğitimdir klişesini tersinden okuyarak başka bir dünyanın kapılarını aralayabiliriz.

POLİTİKA

ABD ile yaşanan füze krizi, sıcak para akışı sorunu, geçici reform paketleri derken ekonomik kriz derinleşiyor

"Yapısal reformlar" emeğe stratejik saldırıdır

Yeni "reform" paketi işçi sınıfına sistematik saldırıyı içeriyor. Sınıfın sistematik güvencesizleştirilmesini ve çalışma yaşamının esnekleştirilmesini kapsıyor. Krizin derinleşmesiyle saldırıların daha da artacağı bir konjonktüre giriyoruz.

Volkan Yaraşır

Türkiye ekonomisi, 2018 yılının ikinci çeyreğinden itibaren kriz sarmalı içine girdi. Krizin 2019 yılı içinde hızla derinleşmesi ve yıkıcı sonuçlar yaratması kaçınılmaz. Zaten bugünden yıkıcı anafor kendini hissettiriyor.

Literatürde slumflasyon diye tanımlanan durum, yani yüksek enflasyon içinde ekonomik küçülme yaşanıyor. Bu durum zaten somut olarak ekonomik krizi ifade ediyor. İşsizliğin hızla artması, enflasyonun kontrol edilememesi, sıklaşan döviz şokları, yüksek dış borç stoku gibi göstergeler sorunların daha da ağırlaşacağını ortaya koyuyor. Özellikle yerel seçimlere kadar devlet müdahaleleriyle "kontrol" edilmeye çalışılan kriz, yılın ikinci çeyreği itibariyle şiddetle kendini dışa vuracak.

Zombi şirketler ve zombi bankalar

Konkordoto ilan eden şirketlerin yoğunlaşması, bazı şirketlerin ancak hükümet desteğiyle ayakta kalması önümüzdeki aylarda senkronize sonuçları beraberinde getirebilir. Şirketlerin zombileşmesini yaratan bu gelişmelerin bankacılık sektörüne yansıması kaçınılmazdır.

Özellikle özel bankaların riskli krediler yanında, alacaklarını tahsil edememesi bankacılık krizini tetikleyebilir.

Krizin salınımının reel sektörden yeniden finans sektörüne sıçrama olasılığı yükseliyor. İnşaat sektöründe ve bu sektöre bağlı bir dizi sanayi alanında yaşananlar analizimizi güçlendiriyor. Bir iflas dalgasının yaratacağı sarsıntının bankacılık sektörünü etkilememesi düşünülemez.

Ayrıca bugüne kadar yapıldığı gibi devletin şirketlere kaynak aktarımı, krizin yayılmasına ve kamu maliyesine sıçramasına yol açabilir.

Kısaca 2019 yılı ilkbaharından başlayarak Türkiye ekonomisi krizin yıkıcı sonuçları ve bir kriz sarmalıyla karşı karşıyadır. Reel sektörü saran kriz, bankacılık krizine ve hızla borç krizine dönüşebilir.

Finans kapital "ekonomik reform" istiyor

Bütün bu vurgularımız Türkiye ekonomisinin dış kaynak sorununun şiddetlendiğini gösteriyor. Yaşanan süreçte ekonominin hızlı bir sıcak para girişine ihtiyacı var. Küresel konjonktür, jeo- politik faktörler, yeni rejimin dış politikadaki tercihleri, ABD'yle yaşanan gerilimler, çok yüksek faiz oranlarına rağmen Türkiye'ye sıcak para girişinde ciddi sorunlar yaşanmasına yol açıyor.

Yeni rejimin önünde yapılacak çok fazla bir şey yok; ya IMF ile anlaşarak kaynak arayışını sonlandıracak ya da IMF'siz IMF politikalarını gündeme getirecek. Bu noktada Varlık Fonu yeni borçlanma zemini olarak devreye sokulabilir.

IMF ile anlaşma en başta ABD'yle normalleşme sürecini ön koşuyor ve S 400 alımı konusunda rejimin tavır değişikliğini ve yeni rejimin en azından ekonomide belirli bir akılla hareket etmesini zorunlu kılıyor.

Her iki yaklaşımın özü ultra neo-liberal politikaları dayanıyor. Açıklanan "reform" programı bu rotadan hiçbir sapmanın olmadığını gösteriyor. İşçi sınıfı ve emekçi yığınlar için bu paketin anlamı, sosyal yıkım ve geleceksizliktir.

İşçi ve emekçilere karşı sosyal yıkım programı

İşsizliğin yaygınlaşması, işyeri kapanmaları ve toplu tenkisatlar kaçınılmazdır. Ayrıca işçi sınıfı için yaşamsal önemde olan kıdem ihbar tazminatının gaspı ve işsizlik sigortasında biriken paranın finans kapitale peşkeş çekilmesi gündemdedir.

İşçi sınıfı 2019 yılı içinde yakın tarihin en büyük saldırılarına maruz kalabilir. Ancak örgütlü olarak ve kolektif bir duruşla bu süreç aşılabilir.

İşçi sınıfı işyeri komiteleri gibi öz örgütlenmeleriyle saldırılara karşı barikat oluşturabilir. Öfkesini kolektifleştirebilir ve kendini savunabilir.

Taban örgütlenmeleri sınıfın birlik, mücadele ve dayanışma ruhunu besleyecektir. Taban örgütlenmeleri, "Artık, bir şey yapmalı!" demenin somut biçim kazanmış halidir.

Bir koltukta iki karpuz: F-35 ve S-400

Hem ABD yapımı F-35, hem Rus yapımı S-400 füze savunma sistemine aynı anda sahip olma isteği, Türkiye NATO/ABD ilişkilerinde bir krize yol açtı. Silah sistemleri satın almanın, marketten "saçına uygun bir şampuanı almak" kadar basit bir süreç olmadığını anlamış olduk.

Erkan Gökber

Öyle bir zaman ki yurttaşların hayatı açlık sınırının altına itilirken, ülkenin gündemi dönüp dolanıp silaha bağlanıyor.

Aynı zaman içinde bir yanda patates krizi yaşanırken, diğer yanda F-35 ve S-400 krizi yaşanıyor. Biz pazarda patatesin, biberin tane hesabını yaparken, Erdoğan diyor ki: "Domates, patlıcan, sivri biber' diyorlar. Düşünün, bir merminin fiyatı nedir?"

Peki, o zaman, geçim derdini ve seçim derdini bir anlığına unutalım ve bu silah meselesi neymiş bakalım?

Her şey silah için...

Türkiye devleti ve sermayesi, bölgesel etkinliğini geliştiriyor. Bölgede başa güreşmekse güce bakıyor. Gücü belirleyen önemli faktörse kimin hangi silaha sahip olduğu...

Türkiye devleti kendi toprakları dışında operasyonlar yapan, başka ülke topraklarında işgale girişen bir konuma yerleşiyor. 2019 bütçesinde, savunma ve güvenlik kurumlarına (MSB, Jandarma, Polis ve MİT gibi) ayrılan pay yüzde 21,5 artarak 102,8 milyar lira oluyor.

Milli Savunma Bakanlığı ve Cumhurbaşkanlığı'na bağlı Savunma Sanayi Başkanlığı silahlanma ve yerli savaş sanayinin geliştirilmesi konusunda özel bir yönelim içinde...

Özellikle hükümete yakın sermaye gruplarından BMC, Baykar, Katmerciler, Kalkavanlar, Kale Grup gibileri ve SSB / TSK ortaklıklı Aselsan, Havelsan, Roketsan, TUSAŞ gibi şirketler, Altay tankı, Atak helikopteri, -yerli uçak gemisi de denilen- Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi, Cruise/seyir füzesi, Silahlı İHA yapımı ve geliştirmesi projelerinde sınırsız teşvik görüyor.

Ayrıca, 2014-2018 yılları arasında Türkiye silah ihracatında yüzde 170 artışla, başı çeken ABD, Rusya, Fransa, Almanya ve Çin gibi ülkelerin ardından 14'üncü sırada yer

aldı. 2018'de Türkiye silah/savunma sanayisi kârını yüzde 24 artırdı.

Sadece Mart 2019'da gerçekleşen silah sanayi ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 95,5 artarak 289 milyon 224 bin dolara ulaştı. En önemli ihracat 106 milyon 733 bin dolarla Katar'a oldu.

F-35 ve S-400 bir arada?!

Türkiye beşinci nesil savaş uçaklarıyla hava filosunu yenilemeyi planlıyor. Bu kapsamda 116 adet F-35 sipariş etmiş ve toplamda 25 milyar dolar ödeme taahhüdü vermişti. 2002'den bu yana F-35 üretim projesi içinde yer alıyor ve savaş uçaklarının bazı parçalarını üretiyor. Çevresiyle hasımlığı arttıkça, Türkiye havadan gelecek saldırılara karşı hava savunma sistemlerine de sahip olmak istiyor. NATO Patriotlarının yaşanan siyasi uyuşmazlıklar sonucu çekilmesi ve ABD'yle Patriot alımına dair, donanım paylaşımında anlaşma sağlanamaması sonucu Türkiye devleti Rusya'dan S-400 almaya karar verdi. Hem ABD yapımı F-35, hem Rus yapımı S-400, kadar havaya füze savunma sistemine aynı anda sahip olma isteği, Türkiye NATO/ABD ilişkilerinde bir krize yol açtı. F-35 yeni nesil savaş uçağını düşürebilecek şekilde tasarlanan Rus yapımı S-400 hava savunma sistemini satın alması halinde ABD tarafının Türkiye'ye mümkün olan her türlü yaptırımın uygulanacağı söylendi.

Bu açıklamalar sonrası ASELSAN hisseleri yüzde 40'a yakın değer kaybetti. Ki ASELSAN, F-35 projesine dâhil olmasının ardından yüzde 1400'ün üzerinde değer kazanmıştı. Ayrıca yerli TF-X savaş uçağı motorunun geliştirilmesi için kurulan Kale Grup ile İngiliz Rolls-Royce ortaklığı da bozulma noktasına geldi.

Şark kurnazlığı ile yol almak mümkün mü?

Silah sistemleri satın almanın, marketten "saçına uygun bir şampuanı almak" kadar basit bir süreç olmadığını anlamış olduk. Emperyalist dünya sistemi içindeki angajman kurallarının üzerinden Şark'a has bir "kurnazlık ile" atlamanın, bölgede inisiyatif alanını genişletmeye çalışırken pek de mümkün olmadığını gördük. Türkiye devletinin ne kadar bağımsız tutum takınabileceği, Rusya ile geliştirdiği ilişkilerde ne kadar ileriye gidebileceğini izleyeceğiz. Erdoğan'ın "S-400 işi bitmiştir, geri adım "atmayız", Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'nun "F-35'i vermezlerse, Rus yapımı SU-57 almayı düşünürüz" açıklamalarından öteye yol alınabilecek mi?

Devlet örgüsünün ana deseni NATO ekseni ile iç içe geçerek şekillendiği için, 70 yıldır bağlı olduğu ABD/NATO ekseniyle Türkiye arasında bir kırılmanın gerçekleşmesi önemli kopuşların ve kaotik süreçlerin göze alınmış olmasını gerektiriyor.

Bu hususta aklımıza "cin olmadan adam çarpmak" ve "Dimyat'a pirince giderken eldeki bulgurdan olmak" gibi halkımızın bilgelikle damıttığı kimi deyimler geliyor.

POLİTİKA

Perihan Koca

HDP, yoğun baskı ve saldırı altında girdiği seçimlerden, iktidarın belini büken parti olarak moralli bir şekilde çıktı

HDP'nin seçim stratejisi ve 31 Mart'ın açığa çıkardıkları

Kürt seçmen, yerel seçimlerde kilit rol oynamış oldu. Seçim tablosuna yansıdığı şekliyle de, bir kez daha anlaşılıyor ki, HDP tabanı, iktidarın faşizan yürüyüşünü durdurmak için seçime gitti ve demokratik bir ülkede yaşama özlemini bir kez daha sandığa yansıtmış oldu.

Amasız ve fakatsız, söylemek gerekir ki, 31 Mart yerel seçimlerinin kazanan ve kazandıran en önemli güçlerinden biri Halkların Demokratik Partisi(HDP)'dir. HDP'nin yerel seçimlerde uyguladığı stratejik ve taktik yönelim büyük oranda başarıya ulaşmıştır. Batıda Cumhur İttifakı'nı geriletme ve kaybettirme, Kürt illerinde ise kayyumlara karşı halkın iradesine dayalı yerel belediyeciliği yeniden kazanma politikası önemli ölçüde karşılık buldu.
Beklenildiği üzere, Kürt seçmen, yerel seçimlerde kilit rol oynamış oldu. Seçim tablosuna yansıdığı şekliyle de, bir kez daha anlaşılıyor ki, HDP tabanı, iktidarın faşizan yürüyüşünü durdurmak için seçime gitti ve demokratik bir ülkede yaşama özlemini bir kez daha sandığa yansıtmış oldu.
Asla, olağan ve eşit koşullarda bir seçim süreci yaşanmadığı herkesin malumu. Ki hala oldukça tartışmalı ve de sonuçları nereye evrileceği muğlâk olan seçim gündeminin artçıllarını yaşamaya devam eden bir siyaset anomalisi içerisindeyiz.
Ancak HDP için seçim dönemi, bıçak sırtında bir siyaset atmosferinde yaşandı, yaşanmaya da devam ediyor.

Savaş yönelimi ve düşmanlaştırılan Kürt siyaseti

Örgütlenme özgürlüğünün, kampanya ve propaganda hakkının iktidar güçleri dışında tüm siyasi partilerin elinden alındığı ve hatta yasak edildiği, halkın seçme özgürlüğünün mütemadiyen manipüle edildiği, tüm süreci kendi çıkarları doğrultusunda organize eden devletin bütün imkânlarına el konularak işletilen, iktidar güdümünde bir seçim dönemi daha yaşadık. Deyim yerindeyse, asker bir işgal pratiğiyle adeta garnizona dönüştürülen Kürt illeri, sokağa çıkma yasakları ve olağanüstü hal ilanlarıyla kuşatma altına alındı.

Ortak düşman HDP

Kürt bölgelerinde artık şehrin rutini haline getirilen bu gerçek ve HDP'ye siyaset yasağı, tarihsel Kürt düşmanlığı politikaları hasebiyle de siyasetin normalitesi olageldi.
İktidarın politik yönelimi dolayısıyla, savaş koşulları, Kürt illerinde yerleşik hale getirildi. Hâlihazırda, siyasi temsilcilerinin ve üyelerinin binlercesi tutsak edilmiş olan HDP'ye yönelik gözaltı ve tutuklama operasyonları da aynı oranda normalize edildi. Öyle ki, seçim arifesinde ve seçim sabahı HDP görevlilerine ve müşahitlerine yönelik gerçekleştirilen operasyon dalgaları seçim kampanyasının bir parçası olmuş durumda.
Her defasında, egemenlerin emniyet sibobu olarak, savaş sopasına sarılan, Kürt halkına ve onun siyasi mücadelesine müdahale eden devlet ve iktidar güçleri, ülke siyasetinde tüm okları üzerine saldığı HDP'yi "ortak düşman" ilan ederek siyasetini yürütüyor. Seçimin ana omurgasını oluşturan devletin bekası propagandasının yoğunluklu olarak HDP ve Kürt siyasetine dayandırılması tam da bunun ürünü.

Irk ve mezhep çatışmaları olasılığı

Seçimin hemen ardından yaptığı balkon konuşmasında defalarca "Kürt kardeşlerime teşekkürler" laflarına başvuran Erdoğan'ın ivedilikle Fırat'ın doğusuna operasyon mesajlarını dillendirmeye başlaması tesadüfî değil. Ortadoğu'ya ve özellikle de Kürt bölgelerine karşı askeri operasyon üzerinden gündemleştirilen savaş yönelimi, faşizm olasılığın hala devrede olduğu ülke gündeminde, Erdoğan'ın seçim sonrası izleyeceği adımların işaretlerini veriyor. Yenilginin faturasının bir yerlere kesilmek isteneceği, özellikle de "tarihsel düşman" Kürtlere ve onun mücadele dinamiklerine kesileceği açık.
Ancak, "vatansever-terörist" ikilimi üzerinden ülkeyi bölerek, ayrıştırarak, ötekileştirerek ilerlettiği beka politikasının istediği karşılığı yaratmadığı aşikâr. Ve şimdi bir de ciddi bir meşruiyet krizi içerisine girmiş durumda.
Ama Türkiye'nin tarihsel genetik kodları ortada, yükseltilen milliyetçilik söyleminin kazananının MHP olduğu görülüyor. Önümüzdeki dönem devreye sokulabilecek, askeri operasyonlar, ırk ve mezhep çatışmaları olasılığı önemli bir gündem olarak önümüzde duruyor.

Kayyum politikası kaybetti

Yerel seçimlerde, Kürt seçmen örgütlü gücüne dayanarak, kayyum politikasına kaybettirdi. Bir şekilde mazbataları alacak, ilan ettiği üzere, kayyum ve KHK uygulamalarıyla kapatılan birimlerinden başlayarak kendi sürecini başlatacak.

Şimdilerde, seçimin bir darbe olduğunu dillendirmeye, çalınan oylardan, yapılan hile ve usulsüzlüklerden, haktan, hukuktan söz etmeye başlayan iktidar bloğu, seçim sonuçlarını askıda tutuyor, kaybettiği yerlerde "hukuka" yaslanarak sandıkları yeniden saydırıyor, hatta seçimi yeniletmeyi gündemine alıyor.
Ancak kıl payı kazandığı yerlerde itirazları reddediyor, sandığa saygı duyulmasını istiyor. Kazanan belediyelere mazbataları verilmiyor.
O da yetmiyor, el yükseltilerek, HDP'nin yüksek oy oranıyla kazandığı dört ilçede (Bağlar yüzde 70, Tuşba yüzde 53, Edremit yüzde 52, Çaldıran yüzde 53) halkoylarıyla seçilen belediye başkanları KHK ile ihraç edildi gerekçesiyle yok hükmünde sayılıyor, belediye mazbatası seçimde ikinci oy oranına sahip AKP'li adaya veriliyor. Halkın seçme hakkı ve iradesinin üzerinden atlanarak, legal olmayan bir darbe daha vurulması kararı YSK eliyle uygulamaya konuluyor.

Kürt siyasetinin esas gündemi

Kimsenin "bu ne perhiz bu ne lahana turşusu" deyip şaşırmadığı bir şekilde, artık herkes her şeyi biliyor, görüyor. Ve ama öfke de büyüyor, bileniyor.
Yerel seçimlerde, Kürt seçmen örgütlü gücüne dayanarak, kayyum politikasına kaybettirdi. Bir şekilde mazbataları alacak, ilan ettiği üzere, kayyum ve KHK uygulamalarıyla kapatılan birimlerinden başlayarak kendi sürecini başlatacak. Cebelleşeceği ilk gündem; kayyum atanan belediyelerde tespit edilen ve kayıtlara geçirilmesine rağmen iktidarın hasıraltı ettiği yüzlerce usulsüzlük, Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre, 11 milyon 741 lira olarak açıkladığı belediye borçları ve seçim öncesinde geçirilen yerel yönetim yasasıyla kurumsallaşan yerellerin merkezden yönetilmesi basıncı olacak. Ancak, kayyumdan arta kalan ve iktidarın dayattığı gündemler yanında, Kürt siyasetinin esas gündemi; yeni bir yerel yönetim anlayışının ve toplumsal örgütlenmenin inşası olacaktır, olmalıdır.

Halkçı demokratik yerel yönetim

Zira, onlarca yıllık belediyecilik deneyiminde, geliştirdiği önemli pratikleri gözeten bir yerden, henüz yerel yönetimlerde tam bir başarı yakalayamadığı da açık ve hatta sol kamuoyuna yansıdığı kadarıyla, hareketin önemli tartışma gündemlerinden biri belediyecilik perspektifi.
Yukarıdan aşağıya işleyen bürokratik kastlaşmış tarzın terk edileceği bir pratiğin sergilenmesi, statükonun ötesine geçecek şekilde, halkın karar ve denetim mekanizmalarına yerleştirileceği, halkçı demokratik yerel yönetim modeli ve program iddiasının yaşamın içinde somutlanması gerek ve yeni dönemin açığa çıkardığı olanaklar açısından da bu gündem son derece elzem.
Bir taraftan geçtiğimiz seçimlerde kazandığı ve ama devlet basıncı yanında, HDP'nin kimi politikalarının halkta karşılık bulmaması dolayısıyla da oy kaybettiği yerler var. Ki, buna müteakip HDP bu süreçte bir özeleştirel döneme gireceklerini de açıklamış oldu. Dolayısıyla, siyasal ve toplumsal alanın örgütlenmesi Kürt siyasetinin en ivedi gündemi olarak beliriyor.

Fırsatları değerlendirmek

31 Mart seçimleriyle birlikte, halkçı demokratik, toplumsal güçlerin önü açıldı. Öte yandan, HDP de önemli bir ağırlığı olan, belirleyici bir faktör olarak öne çıkıyor. Ancak, açığa çıkan fırsatlar iyi değerlendirilirse. Malum, 7 Haziran'ın umut iklimi muhalefet odaklarının süreci yönetememesi ve beliren rehavet havasıyla, 24 Haziran'da yaratılan olumlu hava başta halka karşı sorumlu davranmayan CHP olmak üzere muhalefet güçlerince iyi değerlendirilemedi, halktan yana oluşan iklim berhava edildi. Tarihsel bir fırsat ellerimizin arasından yitip gitti.
Evet, yeni dönem son derece kritik ve tarihsel olasılıkları ve imkânlarıyla karşımızda duruyor.
Kürt halkı, tüm otoriteryan politikalara karşı, kitlesel Newroz mitinglerinin yarattığı güven ve Leyla Güven'in simgeleşen direnişin yarattığı meşruiyetin basıncıyla, iradesini sandığa yansıtmış oldu. Şimdi o iradeyi siyasallaştırmak ve aynı oranda toplumsallaştırma görevi HDP'nin önünde duruyor.

ORTADOĞU

Cezayir ayakta! Egemen güçlerin kriz yaşadığı Cezayir'de kitlelerin talepleri radikalleşiyor

Cezayir'de halkın direnişi büyüyor

Cezayir'de yaşanan hegemonya krizi gittikçe derinleşiyor. Egemen bloğa bakarsak, yükselen halk güçlerinin ortaya attığı irade ve yarattığı baskı sonucuyla, mevcut ittifakın önemli ölçüde çözüldüğünü görüyoruz.

Evrim Muştu

Arap dünyasının 2011 ayaklanmalarını uzaktan izleyen-yakından takip eden Cezayir halkı sekiz haftadır ayakta. Seçime doğru giderken on yıllardır süren ekonomik ve politik durgunluğunun acısını çeken ve toplumun hemen hemen her tabakasından oluşan kitleler harekete geçti.
Yer altı zenginliklerine rağmen sefaletin yaygınlaşması, devletin eski enternasyonalist-devrimci geleneğinin yerine gittikçe muhafazakarlaşan şoven milliyetçiliğin geçmesiyle beraber iyiye giden hiç bir şeyin olmaması, halkın sabrını tüketti. Kitlelerin hareketlenmesi ise ciddi bir krizi tetikleyip devrimci havanın esmesine neden oldu.

Egemen bloğun krizi

Cezayir'de yaşanan hegemonya krizi gittikçe derinleşiyor. Egemen bloğa bakarsak, yükselen halk güçlerinin ortaya attığı irade ve yarattığı baskı sonucuyla, mevcut ittifakın önemli ölçüde çözüldüğünü görüyoruz.
İsyanın odak noktası olan devlet başkanlığı makamı Buteflika'yla beraber fiilen tasfiye edilmiş durumda.
Siyasal-devlet yapısının merkezinde duran ve egemen bloğun iç çelişkilerini arabulucu rolüyle dengede tutan bu mekanizma kaybolunca, görünmeyen çatlaklar ortaya çıkıverdi.
Pusuda bekleyen askeriye, isyanın gittikçe derinlik kazandığınıve yatışmayacağını anlayınca, mutlak denge kaybını önlemek için araya girip Buteflika'nın geri çekilmesini sağladı. Aynı zamanda, emniyet güçlerinin arasında devlet başkanına bağlı olan gizli servisi -müsteşarını kovup savunma bakanlığına bağlayarak- kendi kontrolü altına aldı. Ayrıca Buteflika'ya yakın olan ve aniden yolsuzlukla suçlanan bir takım iş insanı göz altına alındı. Aralarında Cezayir'in en zengin ve meşhur burjuvası Ali Haddad da bulunuyor. Çok yakın zamana kadar Cezayir'in en büyük sermaye grubunun başkanlığını yapan inşaat kralı, arabasını parayla doldurmuş bir şekilde Tunus'a kaçmaya çalışırken gümrükte yakalandı. Askeriye böylece kazandığı ağırlıkla şimdilik egemen bloğun başına geçmiş oldu. Önümüzdeki geçiş dönemini pürüzsüz bir şekilde yönetmeye, dokunulmazlıklarını koruyan, imtiyazlara zarar vermeyen yeni dengeler kurmaya çalışarak seçimlere doğru giden rotayı belirleyecektir. Geçiş sürecinin anayasa çerçevesinde gerçekleşmesini şart olarak belirtmesi de tam olarak bu yüzden. Gel gör ki, anayasaya göre devlet başkanının yerine üç ay içerisinde yeni seçimleri hazırlamak zorunda olan devlet görevlisinin Buteflika'nın yandaşlarından biri olması gerek. Kitleler ise bundan pek hoşlanmayacaktır.

Halk direnişi

Halk kitlelerin isyanı gittikçe radikalleşiyor. Öncelikle devlet başkanına, sonra da yandaşlarına yönelik gerçekleşen protestolar sonuç itibarıyla siyasi-devlet yapısının tamamını hedef alıp fiilen sistem karşıtı oldu. Bunu milyonların beraber haykırdığı sloganlara veya en popüler deyimlere bakarak anlayabiliriz. Biri "Eş-Şab yurid iskad el nizam" yani "Halk rejimin batmasını istiyor"; öbürü de "İl faut les déloger tous" yani "Hepsini tasfiye etmek gerekiyor" diyor.
Devrimci iradenin bundan daha net şekli sadece devrimin kendisi olabilir; kimin ne istediği ve neyin yapılması gerektiği, her şey ortada. Devrimci koşulların mevcut olduğu görünen bu anda, kitlelerin o iradesini somutlaştırabilecek kapasiteye sahip olan halkçı özne, belirli örgütlerin çabasına rağmen, henüz ortada gözükmüyor. Gerginliğin yükseleceği belli olan önümüzdeki süreçte ise, Cezayir'in devrimci geleneği tekrardan kendisini bulabilir.

İdlib operasyonu "kapıda"

İdlib operasyonu için Rusya, İran ve Suriye'nin beklediği koşullar oluşmuş ve hazırlıklar başlamış olsa da diğerlerine nazaran Moskova ayak sürüyor. İran ve Suriye bir an önce İdlib'i almak isterken Rusya Türkiye'nin durumundan kaynaklı ağırdan alıyor.

Hasan Feramuz

Suriye'deki savaşta, Fırat'ın doğusu ile birlikte savaş halinin sürdüğü tek yer olan İdlib'te "gerilim" giderek artıyor. Elleri tetikte bekleyen taraflar, bir süredir hakim olan "ateşkesin" sonu için şimdiden harekete geçmeye başladılar.

İdlib'te ne oldu?

Suriye'nin çeşitli yerlerindeki cihatçıların anlaşmalarla İdlib'e taşınmasıyla bölge bir nevi Cihadistan'a dönüştürülmüştü. Bu bölgenin hamiliği de Soçi ve Astana görüşmeleriyle Türkiye'ye verilmişti. 17 Eylül 2018'de yapılan Soçi anlaşması ile de Türkiye'ye bölgedeki cihatçıların ağır silahlarını teslim etmeleri ve Halep ile Lazkiye arasındaki M-4 ve Halep ile Hama arasındaki M-5 otoyollarının açılması görevi verilmişti.
Geçen 7 aya rağmen bunları hiçbiri gerçekleşmedi, üstüne üstlük bölgenin yüzde 90'ı geçtiğimiz Ocak ayında El-Kaide bağlantılı El-Nusra'ya geçti. ÖSO ve diğer cihatçı grupları Zeytin Dalı ve Fırat Kalkanı operasyonu bölgesine itekleyen El-Nusra, Esad "muhalifleri" içerisinde en güçlü örgüt oldu.

Askeri güç belirleyici

El-Nusra'nın İdlib'e hakim olması, Rusya-İran-Suriye cephesinin saldırmak için gerek duydukları meşruiyeti sağlaması açısından uzun zamandır beklenmekteydi. Nitekim Şubat ayı itibariyle aralıklarla Rusya'nın hava saldırıları, Nisan ayı ile itibariyle de Suriye'nin hava ve top saldırıları artmış durumda.
Fakat hava ve top saldırıları sivilleri savaş bölgesinde uzaklaştırmayı ve cihatçılara korku salmayı amaçlamakla birlikte cihatçılara ciddi bir zarar vermiyor. Bu nedenle kara harekatı şart.
Kara harekatının ise cihatçı sayısının fazlalığı, cihatçıların gidecek bir yerleri olmamalarından kaynaklı ölümüne savaşma ihtimallerinin yüksek olmasından dolayı oldukça zorlu geçeceği görülüyor. Cihatçı sayıları ise kaynaklara göre değişiklik gösteriyor. Birleşmiş Milletler'e göre 30 bin cihatçı bulunurken, Suriye devletine göre 100 bin cihatçı bulunuyor. Bu cihatçıların arasındaki El-Nusracıların sayısının ise 10 bin ila 40 bin arasında olduğu belirtiliyor.
Dolayısıyla böyle bir güce karşı savaşmak, ciddi bir hazırlıkla birlikte büyük bir askeri güç gerektiriyor. Nitekim İran ve Suriye böyle bir gücün hazırlanması için çalışmalarına tam gaz devam etmekteler.

Rusya belirleyici

İdlib operasyonu için Rusya, İran ve Suriye'nin beklediği koşullar oluşmuş ve hazırlıklar başlamış olsa da diğerlerine nazaran Moskova ayak sürüyor. İran ve Suriye bir an önce İdlib'i almak isterken Rusya Türkiye'nin durumundan kaynaklı ağırdan alıyor. Rusya S-400 füzeleri ve F-35 uçağı meseleleri yüzünden "Batı" ile arası açılan Türkiye'yi hem kaybetmeme hem de İdlib'i temizlemenin maliyetini olabildiğince az ödeme derdinde. Diğer yandan da İran'ın Suriye'de giderek artan etkisini dengelemek isteyen Moskova, İdlib operasyonunun kaçınılmazlığını da göz önüne aldığında operasyona dahil olmak mecburiyetinde olduğunun farkında.
Sonuç olarak oluşan koşullar İdlib operasyonunun yakın zamanda gerçekleşeceğini gösteriyor. Operasyonun zamanı, niteliği ve gelişeceği süreç konusunda büyük oranda, güçler arasındaki dengeyi koruyabildiği taktirde, Rusya belirleyici olacaktır.

İsrail savaşa devam diyor

İsrail'de seçim sonrasında bir "savaş hükümetinin" kurulacağından pek kimsenin şüphesi yok.

Hasan Feramuz

ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki ileri karakolu, işgalci, siyonist İsrail'de meclis seçimleri 9 Nisan Salı günü gerçekleştirildi. Ortadoğu'ya savaş dışında bir şey getirmemiş olan İsrail'de gerçekleşen "demokratik" seçimlerde sağcı partiler meclisin çoğunluğunu elde ettiler.

Çoğunluk sağcılarda

Başbakan Netenyahu'nun sağcı Likud partisi yüzde 29,2 oy alıp 35 milletvekilliği kazanarak kıl payıyla birinci çıktı. Eski General Benny Grantz'in liderliğini yaptığı ve kendisini "merkezde" tanımlayan Mavi-Beyaz İttifakı da yüzde 29,2 oy alıp 35 milletvekilliği kazanarak ikinci oldu.
İktidar ortakları sağcı Birleşik Tevrat Yahudiliği ve Tevrat Muhafızları Partisi 8'er milletvekilliği, diğer sağcı partiler Birleşik Sağ ve İsrail Evimiz de 5'er milletvekilliği kazandılar.
Uzun yıllar İsrail'de iktidar ortağı olan "solcu" İşçi Partisi ise yüzde 5 oy ile 6 milletvekilliğini ancak alabildi. Bunda "Solcular Yahudi olmanın ne olduğunu unuttu" diyerek Netenyahu'ya destek veren, İsrail'in en büyük telekomünikasyon şirketi Bezeq'in eski CEO'su Avi Gabbay'in İşçi Partisi'ni lideri olmasının payı büyük.
Hadaş ile Ta'al'in kurduğu Arap İttifakı ise yüzde 5 oy ile 6 milletvekilliği aldı.
Sonuç olarak 120 sandalyeli Knesset'in (İsrail meclisi) büyük çoğunluğunu sağcı partiler ele geçirmiş oldu.

Savaş hükümeti

Seçim öncesinde Trump'a Küdus ve Golan kararlarını almasını sağlayan, Filistin Özerk Yönetimi'nin kontrolündeki Batı Şeria'yı işgal etme sözü veren Netenyahu, kıl payı birinci olarak hem hakkındaki yolsuzluk davalarının bir süreliğine daha gündemden düşmesini sağladı hem de savaş politikalarına destek kazanmış oldu.
Bu destekten güç alan Netenyahu, zaman kaybetmeden diğer sağcı partilerle koalisyona devam etme kararını da açıklamış durumda.
Nitekim bu sağcı partiler de Netenyahu gibi seçim öncesinde Batı Şeria'nın işgali, iki devletli çözümü reddetme gibi konularda "vaatlerde" bulunmuşlardı. Bu yüzden İsrail'de seçim sonrasında bir "savaş hükümetinin" kurulacağından pek kimsenin şüphesi yok.
Seçim öncesinde Batı Şeria ve Gazze'ye yönelik saldırıların artması "savaş hükümetinin" gelişinin ve gelecekte neler yapacağının haberini veriyor.

Netenyahu değil halklar belirleyici

Netenyahu liderliğindeki savaş hükümetinin ilk olarak Filistin'deki direniş hareketini çökerterek arkasını sağlama almayı, sonrasında bölgede İran etrafında oluşturulan çembere dahil olarak İran'a saldırmayı hedeflediğinden kimse kuşku duymuyor.
Fakat başta on yıllardır direnen Filistin halkı olmak üzere savaşın getirdiği yoksulluk ve ölümlere karşı direnişleri filizlendiren Ortadoğu halkları, Netenyahu ve onun savaş hükümetinin hedeflerinin gerçekleşmesinin önünde büyük bir engel olarak duruyorlar.

DÜNYA

Dünya ölçeğinde bir parçalanma ve geçiş süreci söz konusu. Yeni dönemde halkçı olasılıklar da devrede

Indignados, Puerta del Sol, Madrid -19 Mayıs 2011

Dünya düzeninin geçiş dönemine dair notlar

2001'deki 11 Eylül saldırıları sonrası saldırganlığına aradığı gerekçeyi bulan ABD'nin imparatorluk girişimi başarıya ulaşamadı. Ve 2001 itibariyle "sürekli savaş" konsepti hayata geçirildi.

Max Zirngast

Küresel dünya sisteminde bir geçiş döneminden söz etmek mümkün. Küresel, toplumsal ve siyasal dengeler altüst olurken, toplumsal mücadeleler de keskinleşiyor.

Son yarım yüzyılda dünya genelinde ortaya çıkan birçok olay ve olgu, dünya genelindeki siyasal, ekonomik, toplumsal birçok dengeyi yerinden oynattı ve oynatmaya devam ediyor.

1970'lerle birlikte açığa çıkan uzun dalga krizi, küresel düzeyde bir kriz silsilesini tetiklemişti. Kâr oranlarının düşme eğilimi yine kendisini açığa vurmuş ve böylece sermaye birikiminin ivmesi düşüyordu. Bu birikim krizi, adına daha sonra neoliberalizm denilecek bir dizi yapısal dönüşümün yaşanmasına yol açtı.

1989-90'da reel sosyalizmin çöküşü ile birlikte, dünyaya bir "imparatorluk" dayatmasında bulunan ABD çok yönlü hamlelerle bu dayatmayı yaşama geçirmek istedi. Peş peşe Irak, Afganistan ve tekrar Irak, Libya, ardından Suriye'de kendisi açısından "pürüzler" yaratan güçleri ortadan kaldırmak; Rusya etrafındaki ülkelerde ise renkli devrimlerle hamlesini ilerletmek isteyen ABD'nin girişimlerinin kimileri başarılı olurken kimileri de emperyalist kapitalist dünyanın iç çelişkilerine çarptı.

2001'deki 11 Eylül saldırıları sonrası saldırganlığına aradığı gerekçeyi bulan ABD'nin imparatorluk girişimi başarıya ulaşamadı. Ve 2001 itibariyle "sürekli savaş" konsepti hayata geçirildi.

Çoklu kriz

İçinde bulunduğumuz geçiş dönemi kuşkusuz bir "çoklu kriz" dönemi. Sürekli savaş ve gerilim politikalarının yanında 2007-8 yapısallaşan ve derinleşen ekonomik kriz, siyasi yönetim krizi ve dünyada tüm canlıları tehlikeye atan devasa bir gezegensel ekolojik kriz gün geçtikçe derinleşiyor. Fakat bu çoklu kriz ortamının nereye doğru evrileceği henüz belli değil. Kimileri bir çöküş senaryosundan (savaş yoluyla ya da ekolojik felaket ile gelen) bahsetse de, kimileri de bir "yeniden kuruluş" imkânlarından söz ediyor.

Küresel yavaşlama

Kapitalizmin yapısal krizi artık aşikâr.

Fakat birkaç senedir toparlanmaya yönelik -2007-8 kırılmasından önceki konjonktüre yaklaşmak mümkün olmasa da- ciddi bir efor da söz konusu.

Ana akım ekonomistler arasında bile artık bir "küresel yavaşlama"dan bahsediliyor.

Almanya birkaç ay önce 2019 için yüzde 1,8 büyüme beklerken bu rakam geçtiğimiz günlerde yüzde 0,5'e revize edildi.

Çin'in ise yüzde 6 büyüyeceği tahmin ediliyor (geçmişe göre bir yavaşlamış bir oran).

Dünya için ise tahminler yüzde 3,7'den yüzde 3,3'e revize edildi. Üstelik küresel imalat ve ticaret rakamları azalış gösteriyor ve borçlanma oranı 2018'in son iki çeyreğinde 2016'dan sonra en yüksek seviyede, 244 trilyon dolar ile dünya GSYİH'nın yüzde 318'ine tekabül ediyor.

Meydan işgalleriyle (Occupy, İspanya, Yunanistan, vs.) taarruza geçilebilecek hamleler atıldı. Fakat mevcut düzene gerçek bir alternatif oluşturamadılar.

Yönetim krizi

2009'da başlayan uzun bunalımla birlikte git gide derinleşmekte olan bir yönetim krizinden söz edilebilir.

Son senelerde özellikle emperyalist merkezlerde "klasik" halk partilerinin, yani merkez-sağ ve sosyal demokrat partilerin oy oranları git gide azalıyor ya da parti sistemi değişmeksizin bu "klasik" siyasi merkez sağa kayıyor (örneğin ABD).

Bu kayışı mevcut siyasetin "kriz yönetiminin krizi" olarak değerlendirebiliriz. Neredeyse bütün ülkelerin iç çelişkileri derinleşip-keskinleşiyor.

Sermayenin ve düzenin çıkarlarını savunmak adına git gide otoriter, baskıcı ya da açık faşist yönetim tarzları dayatılıyor. Ama yine de yönetemiyorlar.

Sarı yelekliler furyası yükselirken muhtelif ülkelerde sarı yelek satışı durduruldu ya da kontrol altına alınmaya çalışıldı. Dünya liderlerinin etrafını saran korku kuşatmasını salt bu örnekte bile görebiliriz.

Halkçı-anti-kapitalist olasılıklar

Evet, bir parçalanma ve bir geçiş süreci söz konusu. Bu geçiş sürecinde halkçı olasılıkların da devrede olduğunu görmek gerek.

89-90 yenilgisi ardından anti-kapitalist solun zorlu bir süreçten geçtiği biliniyor.

90'ların sonu itibariyle, G-8 zirvelerinde küreselleşme karşıtı protestolarla yeniden canlanan sol, bugüne değin büyük oranda savunmacı mücadelelerle meşguldü, ki kazanılmış hakların kaybedilmemesi için yürütüldü çoğu mücadele.

Meydan işgalleriyle (Occupy, İspanya, Yunanistan, vs.) potansiyel olarak taarruza geçilebilecek hamleler atıldı. Fakat o hareketlerin eksikleri büyüktü; mevcut düzene, toplumsal metabolizmaya gerçek bir alternatif oluşturamadılar. O meydan işgallerinden güç alarak parlamenter mücadele yoluyla sol-sosyal demokrat bir alternatif yaratmak isteyen Syriza ya da Podemos acı bir şekilde başarısızlığa uğradı. Öte yandan, 90'ların sonu itibariyle yükselen "pembe dalga", yani Latin Amerika'daki sol-sosyal demokrat-halkçı hükümetler gözümüzün önünde duruyor.

Peki, bizi ne bekliyor? Bizi fırtınalı zamanlar bekliyor elbette, ama mevcut geçişin sonu henüz belirlenmiş değil. Çoklu kriz dinamikleri ve parçalanma eğilimleri halkçı-anti-kapitalist güçler için fırsatlar sunuyor. Gelecek üzerine mücadele muhtelif özneler tarafından veriliyor.

İşçi sınıfının yanında, otoriterleşen, kadın düşmanı olan ve kadın emeğini git gide daha fazla sömürmeye çalışan kriz yönetimlerine karşı kadınlar dünyanın dört bir yanında isyan ediyor; yaşam kaynaklarımızı koruyan ekolojik mücadeleler yürütülüyor; ayrıştırıcı, ırkçı politikalara maruz kalan göçmenlerin öfkesi yükseliyor. Unutulmamalı, sadece ezilenler ve sömürülenler mücadele etmiyor, egemenler de ediyor.

Sermaye entegrasyonu

Dünya işçi sınıfı ve yoksulları, akışı hızlanan sermaye hareketi ve değer zincirleriyle yeniden konumlanmış durumda.

Sermayenin küresel entegrasyon oranından dolayı kimileri bugün artık küresel çapta bütün emperyalist güçleri kapsayan bir savaşın pek mümkün olmadığını öne sürüyor.

Küresel ticaret ve tekeller üzerine artan bir sermaye entegrasyonu var. AB ile Çin ve ABD ile Çin arasında artan bir entegrasyon durumu söz konusu. Ki, bu üç ekonomik-siyasal blok birbirlerinin en büyük ticaret partnerleri.

Dünya ölçeğindeki bölgeler üzerinde hegemonya kurma mücadelesi büyük güçler arası savaş olasılığını gündeme getirse de, büyük güçler arası artan entegrasyon savaş konusunda ani bir kopuşun, ani bir patlamanın önünde engel olarak da duruyor. Bir küresel savaş elbette olası, ancak o kadar da kolay değil.

ABD-Çin ikilisinin "garip ilişkisi" veya Avrupa'daki Brexit tartışmalarında "gitmek ama nasıl?" ya da "gitmesek mi acaba?" belirsizliği şunu gösteriyor: Mevcut entegrasyon durumunda parçalanma eğilimine karşı eğilimler de var ve kopuş o kadar basit değil.

Öte yandan entegrasyon ve desentegrasyon süreçleri son 40-50 yıl boyunca yan yana ve çelişkisel bir şekilde ilerledi.

Örneğin, "üçüncü dünya" ülkelerinde özellikle bazı kentlerde uluslararası sermaye yerleşirken ve yerel bir "küresel elit"i yaratırken, aynı ülkeler ve kentlerde gecekondu (slum) ve "şehirli yoksul" sayısı patlak verdi. Londra, New York, Tokyo, Pekin, Rio de Janeiro ve Yeni Delhi elitleri birbiriyle entegre olurken, o kentlerin yoksulları da kendi elitleriyle git gide desentegre oluyor.

Dünya işçi sınıfı ve yoksulları, akışı hızlanan sermaye hareketi ve değer zincirleriyle yeniden konumlanmış durumda.

Bazılarının iddia ettiğinin aksine, işçi sınıfı yok olmadı (Toplumsal proletaryanın bir kesimi olan sanayi proletaryası da yok olmadı). Bu açıdan dünyadaki direniş olanaklarını yeniden düşünmek gerekir.

Dünya çapında işçi sınıfı ve yoksulları sermaye gibi birbirlerine entegre olmasalar da, asıl itibariyle ortak çıkarlar doğrultusunda hareket etme imkânları var.

Savaş tehlikesi

Evet, entegrasyon büyük savaşı şimdilik frenliyor. Ama bir yandan da küresel düzeyde saldırganlığın da arttığını görüyoruz. İran'a yönelik sertleştirilen söylemler, Venezuella'ya yönelik gerçekleştirilen operasyon, saldırganlığın arttığını ve giderek daha da artacağı bir döneme girdiğimizi gösteriyor.

Trump ile ABD'nin saldırganlığı zaten kat kat artmış durumda.

ABD hegemonyasının azaldığı da ortada. Rusya, Çin ve AB yükselerek ve kendi güçlerini konsolide ederek çok kutuplu bir dünya düzeni tablosu yaratmış durumdalar.

Özellikle Trump iktidara geldikten sonra Almanya önderliğinde AB'nin ABD'den kısmî bağımsızlaşması hız kazandı. Ne var ki, ABD bu durumu kabul etme niyetinde değil ve hem silah gücüyle hem de doların ve ABD finans kapitalinin gücüyle (gümrük vergileri, vb.) kendini dayatmaya çalışıyor.

Ekonomik kriz sürerken ve hammadde kaynakları azalırken artan "büyük savaş" tehlikesi inkâr edilemez bir gerçek.

Kimi coğrafyalarda (Ortadoğu, Pasifik, Doğu Avrupa, Latin Amerika, Afrika'nın bazı bölgeler) sürekli savaş ve istikrarsızlık var. Sürekli savaş hali zaten emperyalist paylaşım savaşının parçaları, fakat bu sefer emperyalist merkezlerden dışarıya aktarılmış ve zamana yayılmış bir şekilde.

Bu durum böyle sürebilir ya da daha büyük, merkezleri de kapsayan bir savaşa doğru evrilebilir.

KADIN

Neşeyle inatla ve cüretle yükselen kadın mücadelesi yeni bir eşikte

Seçimler ve kadın meclislerine doğru bir adım

Kadınların, bir takım normlara sıkışmış ortalama kadın tarifleri yapan ama Erdoğan siyasetine nazaran azıcık daha demokratik unsurlar içeren alternatiflerine teslim edecek bir özgürlük mücadelesi yok.

Meral Çınar

Toplumsal muhalefetin Türkiye'deki en dinamik ayağı olan kadın hareketi, 8 Mart'ta binlerce kadını harekete geçirip devletin şiddeti karşısında direnen, 31 Mart yerel seçimlerinde aldıkları tutumla sandıklardaki sonucu belirleyebilen güç dengelerinin üzerinde geziniyor.
Ve bu hareketin yarattığı havayı soluyan, o havadan etkilenen birçok kadın, erkek egemen bir yönetim anlayışına boyun eğmek istemediğini seçim sonuçlarına yansıtmakla kalmadı. Yerel yönetimlerden başlayıp, siyasetin kadını ötekileştiren dili ve değerlerini, rekabete ve şiddete dayalı unsurlarını değiştiren; ifade özgürlüğüne dayanan, demokratik, özgürlükçü bir siyaset yapma biçimine yani yeni bir yönetim anlayışına aday oldular.

Yeni bir siyaset yeni bir mahalle

Özellikle muhtarlık seçimlerinde kadın adaylarındaki artış ve seçim propagandalarında öne çıkan politik söylemler yukarıda bahsettiğimiz daha genel bir yönetim anlayışına doğru adaylığın ilk sinyallerini verdi.
Aynı mahalle de "rakip" bile olsalar birden fazla kadının bir araya gelerek seçim çalışmalarını birlikte örgütledikleri örneklere şahit olduk. Erkek muhtar adaylar kadın adayları birer "rakip" görmekten bile uzakken, erkek rakipleriyle kanlı bir kavgaya tutuşmuşken kadınlar dayanışmanın en güzel örneğini sergilediler. Sadece kadınların yaşadıkları sorunlarla değil, yaşlısıyla, çocuğuyla, parkıyla, köpeğiyle, mahallesinin her sorunuyla ayrı ayrı ilgilenen ve aslında bilinçli ve/veya bilinçsiz bir şekilde feminist, ekolojist, özgürlükçü ve adil bir siyasi tarzı inşa eden politikalar yaptılar.
Aksi takdirde yedi erkek adaya karşı aday olan kadın muhtar adaylarıyla; yanında çalıştığı ve kendisini taciz eden belediye başkanı karşısında aday olup belediye seçimlerini kazanan kadınlarla karşılaşabilir miydik? İl ilçe belediye meclislerinde kadınların artan oranlarda yer alması mümkün olabilir miydi?

Şimdi ne yapmalı?

Siyaset yapma tarzında, yönetim biçimlerinde ve en dar haliyle konumuz olan belediyecilikte yeni bir yaklaşıma ihtiyaç var. Bu yaklaşımı Erdoğan karşıtı ve ondan biraz daha demokrat

diye başka erkelerden beklemek, geleceği belirleyecek nüanslar içeren böylesi önemli bir gündemi onların ellerine teslim etmek akıllıca olmayacaktır.
Kadınların, bir takım normlara sıkışmış ortalama kadın tarifleri yapan ama Erdoğan siyasetine nazaran azıcık daha demokratik unsurlar içeren alternatiflerine teslim edecek bir özgürlük mücadelesi yok.
Ne AKP'nin ne de onun karşısında duran zihniyetin az bir farkla tekrarladığı makbul kadınları olmamak, aksine hiçbir erkeğin aklıyla hareket etmeden, mahallelerden belediyelere doğru kadınların yerel yönetimleri kuşattığı bir süreç yaşanabilir, bunun önündeki engeller bir bir aşılabilir. Birincisi belediyeleri AKP iktidarından almak olduysa, ikincisi hızla oraları demokratikleştirmeye ve meclis örgütlenmelerinin önünü açmaya yönelik olmalıdır.
Meclis örgütlenmelerinden kastım, yerel yönetimlere kadınların sözünü ve iradesini taşıyan, en yerelden en genele doğru genişleyen demokratik kadın meclislerinin örgütlenmesidir. Mahalledeki yeşil alan sorunundan başlayıp kentteki inşaat sektörüne kadar genişleyen bir alana dair söylediği sözün ve iradesinin iktidara dayatılan bir güce dönüşebileceği meclisler, kadın örgütlenmesinin ve özgürleşmesinin en önemli ayağı olabilir.

Kadın meclisleri nelerle ilgilenebilir?

Sokaklarında özgürce yürüyebileceği bir ülke, kent ve mahalle için gereken güvenlik önlemlerini neden kadınların kendisi belirlemesin? Erkekler gece sokakta yürürken korkmak nedir biliyorlar mı ki, oturup onlar karar verebiliyorlar? Her gün tanımadıkları erkekler tarafından onlarca kadın değil de erkek mi öldürülüyor sokaklarda…
Hangi sosyal ve kültürel etkinliklerin içerisinde yer alacaklarına neden doğrudan kadınlar karar veremiyor? Kadınlar sadece anne olmak, ev temizlemek, yemek yapmak için doğmadıysa ev dışında da istediği tüm alanlarda kendini var etme hakkına sahiptir. Toplumsal yapı, yaşam alanları buna göre organize edilebilir. Mahallelerin sağlık ocaklarının yetersiz eleman ve teçhizatla kadın hastalıkları diye geçiştirilen tıbbi bölümlerinde, kadınların özel olarak hastalıklarına yoğunlaşmayan, basit yöntemlerle gerçek bir tedaviyi geçiştiren politikalar uygulanmaya devam ederse, kadın sağlığının ciddi anlamda bozulduğu gerçeğiyle yüz yüze kalacağız. Ücretsiz ve güvenilir bir sağlık sistemine ulaşımı kolaylaştırmak zannettiğimiz kadar zor değil.
Yine ev işi-bakım işi-yeniden üretim işinin yükünü kadınların omuzlarından alacak bir toplumsallaştırma mahallelerden, yerel yönetimlerden başlayarak değiştirilebilir. Kadının adı yoktur. Anne çocuk, eş, sevgili olarak adlandırılır.
Toplumsal ilişkilerde eşit ve özgür birer birey olarak, ama aynı oranda o ilişkileri değiştirip dönüştürebilecek şekilde toplumun bir parçası haline gelebilecek, kendi aklı, duruşu, düşünceleri, duyguları ile "kadın" olabileceği mekanizmalar yaratılabilir.
İşte kadın meclisleri bu ve bunlar gibi, yerelde kadın olmanın zorlukları ve sorunları üzerinde durabilecek, bu sorunları dert edip ortaya çıkarabilecek ve onu daha somut ve gerçek bir güçle, kadınlardan aldığı güçle yerel yönetimlerin gerekli mekanizmalarına dayatacak örgütlü yapılar olmalıdır.

İlk adım

Bu meclisleri örgütlemekte kadın hareketinin feminist öznelerinin atacağı adımlar oldukça önemli. Kadın belediye başkanlarının ve kadın muhtarların olduğu yerellerden başlayıp diğer belediyelere de sıçrayarak, yerel politikaların kadınları görmezden gelen anlayışına karşı yeni bir belediyecilik anlayışı tartışmaya açılmakla başlanabilir. Kadın özgürlük mücadelesinin özneleri tüm bu tartışmalarla birlikte belediyelerin kadın projelerini hayata geçirmek konusunda basınç oluşturabilir. Böylelikle bu projeler aracılığıyla kadınların yönetimlerde daha fazla söz sahibi olabileceği imkânlar yaratılabilir. Hiç kuşku yok ki, formunda değişiklik olsa bile, bu gidişatın bir ihtiyaç olarak açığa çıkaracağı şey kadın meclis örgütlenmeleri olacaktır.

Ne olursa olsun kadın özgürlük mücadelesi geldiği noktadan geriye düşmemek için her şeyi yapacaktır. Edindiği yeni deneyimlerle, biriktirdiği güçlerle yoluna devam edecektir.

Sabır Taşı Sızdırıyor

Deniz Uslu

Bir kaç kelime dolaşıyor ortalıkta: Dünya, enternasyonal, kadın, dayanışma, grev… Tesadüfen yan yana gelmiş kelimeler değil, yılların öfkesinin ve deneyiminin birleştiği kelimeler bunlar. 2018 ve özellikle 2019 8 Mart'ında bir çok ülkede politik anlamı giderek derinleşen, yükselen kadın hareketinin yeni bir evresine işaret eden, grevler yaşandı.
46 ülkede gerçekleşen kadın grevleri; yeniliğin, niteliksel değişimlerin yanı sıra kadın mücadelesinin enternasyonal kimlik kazanmasının itici gücü oldu. Onlarca ülkede hiç tanımadığımız kız kardeşlerimizle aynı duyguları paylaşabiliyor, aynı sloganları atabiliyor, birbirimizi hiç görmesek de iletişim kurabiliyoruz.

Kadınlar birlikte güçlüdür

Evet bu dayanışma ve dinamizm yalnızca kadın grevi gerçekleştirilen ülkelerde değil, son yıllarda Türkiye'de kendini açığa çıkarmış durumda. Türkiye kadın hareketi, kadın düşmanı Akp/Erdoğan iktidarını sar-

sıntıya uğratabilecek bir niteliğe büründü/bürünüyor. On binler, yüz binler olup yılların isyanını ve öfkesini sokağa taşırıyor, yeni eylem biçimlerini konuşuyor, hakları ve hayatı için mücadeleye daha fazla omuz veriyor. Kadın hareketinin bilgiyi, birikimi, deneyimi sürekli paylaşarak büyüttüğü politik mücadele, kazandığı kitle dinamizmiyle güç dengelerini değiştirmiş olacak ki, binlerce kadının her yıl İstiklal Caddesini doldurduğu 8 Mart Feminist Gece Yürüyüşüne sert bir polis müdahalesi gerçekleşti.
Açığa çıkan devlet şiddeti yalnız orada bulunan kadınlara yönelik değildi. Kadın hareketinin o denli meşru mücadelesinin binlerce kadına değip dokunabilen gücünden korkan iktidarın, orayı bir adres olarak görebilecek bütün kadınlara yönelik açık bir tehdidiydi aynı zamanda.
Yetmedi "ezan ıslıkladılar" tartışmalarıyla kadın hareketinin meşruiyetini sarsmaya, ona karşı gerici bir şiddeti örgütlemeye, kadın hareketinden etkilenen Müslüman kadınları ayrıştırmaya dönük bir çabaya da girdiler. Olmadı başaramadılar, kadınlara saldırıyı meşrulaştıramadılar. Kadınlar soğukkanlı ve cesur duruşlarıyla polis şiddetini bertaraf ettikleri gibi bu oyunu da tersine çevirdiler.
Ortaya attıkları yalanlara bir yandan "gözleriyle görmüşçesine" inanıp bunu kullanmaya çalışanlar, kadın hareketini marjinalleştirmeye ve terörize etmeye çalışanlar; bir yandan da kendi söylediği yalana kendi inanmayanlar konuştu da konuştu. İçlerinden çıkan çatlak sesler de ortak frekans tutturamadı. Fakat onların ortak frekansının her halükarda kadın düşmanlığı olduğu biliniyor.

Özgürlük için cesaret, daha fazla!

Ama 8 Mart'ın her şeyden önce bize gösterdiği gerçek, kadın hareketinin iktidar ilişkilerine, onun kurmaya çalıştığı erkek egemen rejime zarar verecek boyutlara ulaşmış olmasıdır. Bu durumun da AKP/Erdoğan iktidarı tarafından kabul edilemez bir durum olması kadın hareketine yönelik saldırıları sertleştireceği aşikardır. Artık sadece kadından yana yasaları ilga etmekle yetinmeyecek, kadın örgütlenmelerini engellemek için baskı tutuklama ve göz altı furyasını da başlatacaklardır.
Ne olursa olsun kadın özgürlük mücadelesi geldiği noktadan geriye gitmemek için her şeyi yapacaktır. Edindiği yeni deneyimlerle, biriktirdiği güçlerle yoluna devam edecektir. Kadın kurtuluş hareketi bu saldırılar karşısında teorisini, pratiğini, deneyimini kendisine kalkan yapmalı ve daha fazla özgürlük için daha fazla cesaret ve örgütlenme inşa etmelidir.

KADRO
Oğuzhan Kayserilioğlu

Yaşadığımız coğrafya ve içerisinde bulunduğumuz an, bizden sonsuz korku ve gerilimlerimizi aşarak yüksek düzeyde bir bireyleşme bekliyor

Birey, arzular ve ihtiyaçlar

Ayakta kalıp yaşayabilmek, eskisi/kırlardaki ilkel yaşam koşullarındaki gibi hayatın akışı içinde kendiliğinden gerçekleşmemekte, didinip-çabalama sonucunda koparılıp kazanılmaktadır.

Kapitalizme geç ve çarpık girmenin bireyselleşme sürecini dumura uğratıp biçimsizleştirdiği ülkemiz gerçekliğinde "güçlü" olmak oldukça zor.
Gücün var olmasının zemini olan "bireyselleşme" süreci, kapitalizmin içinden çıkıp gelir.
Kapitalizm, tarihin önceki zamanlarında kendisini aynen tekrar ederek sürüp giden toplumsal yaşamı sonlandırdı.
Kapitalizmden önce "sabit", "toplu" ve "bağımlı" bir yaşam içinde "belirlenen" insanlar; kapitalizm tarafından, sürekli ve artan hızda değişip-dönüşen bir toplumsal yaşamın içine fırlatılır.
Kapitalizme özgü bu "hareketli" toplumsal yaşam, binlerce yıldır içinde yaşadıkları kırlardan şehirlere sürülen insanları eskinin "koruyan" ama "uyuşturan" bağlarından "koparıp özgürleştirir.
Yeni gelenleri şehirlerde alışık olmadıkları zor koşullar beklemektedir. Eskiden en ilkel haliyle de olsa günlük yaşamın doğal akışı içinde karşılanan barınma ve beslenme bile artık aslanın ağzından çekilip alınacaktır.
Ayakta kalıp yaşayabilmek, eskisi/kırlardaki ilkel yaşam koşullarındaki gibi hayatın akışı içinde kendiliğinden gerçekleşmemekte, didinip-çabalama sonucunda koparılıp kazanılmaktadır.
Bu ise, kır yaşamındaki eski "uyuşukluğun" yerine her düzeyde hareket, sürekli hareket, sonuç alan başarılı hareket talep eder. Eskiden kullanılmayan kapasiteler/yetenekler şimdi "can simidi" gibi sarılarak kullanılmakta, yetmeyince yaratıcı hamlelerle yeni kapasiteler kazanılmaktadır.
İşte, bireyselleşme, kapitalizme özgü toplumsal yaşam koşullarda yaşamak için çabalayan insanların nesnelliğin zorlamasıyla kendilerini daha zengin ve güçlü yapma çabalarıdır. Sonraları, yaşananların kavramsallaştırılması/özel bilinci oluşup güçlendikçe, bireyselleşme, "ayakta kalma" zorunluluğu zemininden yükselerek daha zengin yapı ve biçimlere kavuşmuştur.

Somut-tarihsel gerçeklik olarak bireyselleşme

Ancak, hemen vurgulamalıyız ki, başlangıç döneminde insanlığı bireyselleşme üzerinden daha zengin ve güçlü olmaya zorlayan kapitalizm, kendi gelişiminin çürüyüp yozlaştığı sonraki dönemlerinde/günümüzde oluşturduğu bataklıkta insanlığı yok oluşa doğru sürüklüyor.
Aslına bakarsanız, zaten bireyselleşme sürecinin henüz başında bir "doğum lekesi" vardır.
Kendisini büyütmeye odaklanmış sermayenin somut-tarihsel hareketi, genişleyen yeniden üretim devrelerinin toplumsal alanı fethetmesiyle-fethettiği oranda toplumsallaşır. Bu, sermayenin hâkimiyetinin gelişip güçlendiği oranda toplumsal yaşamın bütün bileşenleriyle sermayenin rasyonelleriyle uyumlu hale gelmeye zorlanması anlamına gelir. Tam da bu zeminde yaşanan bireyselleşme süreci de başlangıcından itibaren aynı damgayla belirlenerek hareket eder. Bütün insani kapasiteler değil, sermayenin çıkarlarıyla uyumlu olanlar öne çıkar, yeni kapasiteler de aynı yapıda kazanılır.
Ama elbette, toplumsal ve siyasal yaşamın egemeni sermaye olsa da, hiçbir zaman "her şey" olamaz; başta emek-sermaye çelişkisinden çıkıp gelen sınıf mücadelesi olmak üzere, sermayenin egemenliğine karşı halkın farklı kesimlerinin direnişleri de bireyselleşme sürecinin belirleyenleri arasındadır ve özgürlükçü öğelerin önünü açıp, güçlendirir.
Her durumda, "bireyselleşme" bir somut-tarihsel gerçekliktir, toplumsal yaşamı ve bireyleri tarihin önceki dönemlerinde olduğundan farklı bir hale sokmuş, insani varoluşun öncesinde "uyuyan" kimi gizli potansiyellerini harekete geçirmiş, yenilerinin yaratılmasını kışkırtmış, insanı zenginleştirmiştir.

Birey, tarih ve coğrafya

Türkiye'de ise, geç ve dolayısıyla emperyalist metropollere bağımlı bir kapitalizmin gerçekleşmesi "bireyselleşme" sürecini de damgaladı.
Coğrafyamızın özgün tarihinden çıkıp gelen ve emperyalist metropollere "bağımlı" bir kapitalizm gerçekleşirken, bu gerçekliğin "belirlediği" olgulardan biri de "bireyselleşme" oldu.
Serbest rekabetin savaş halindeki cangılında savaşarak kurulan bir kapitalizm değil de, "devletin fideliklerinde beslenip büyütülerek" vurguncu ve hazır yiyici bir yapıda kurulan kapitalizmin oluşturacağı "bireyselleşme" elbette farklı olacak, güdük, ezik ve çarpık bir "bireyselleşme" yaşanacaktı, öyle de oldu.
Öte yandan, sanki bu gerçekliğin verdiği-vereceği hasar yetmezmiş gibi, coğrafyamızın uzun tarihinin derinliklerinde hep var olan despot-reaya/kul ilişkisinden çıkıp gelen hasarlar da bireyselleşme sürecini ezerek çarpıttı.
Gülmek ya da neşelenmenin "hadsizlik" sayılmasından hayal kurup- arzu etmenin hatta doğal ihtiyaçlarını dillendirip savunmanın bile "edepsizlik" sayılmasına kadar neredeyse hayatın bütün alanlarını sarıp sarmalayan "despotik gelenekler" tarafından "belirlenerek" yetişen birey, birey olarak kendisi olmakta tıkanır-tıkandıkça aynı "gelenekler" tarafından kutsallaştırılan "biat" bataklığına sürüklenir. "Biat et, rahat et!" denir ona, yozlaşıp-çürümesi, yaşamadan-yaşaması, despotun/egemenlerin kulu-kölesi olması için!
O noktada işler çatallaşır ve bireyleri dibe çeken komplikasyonlar ortaya saçılır: Egemenlerin kendi tekellerine aldıkları güç-güçlü olma, halka "tehlikeli" hatta "münafıkça" bir şey olarak yasaklanır. Neşe, kendi olağanüstü zenginliğinden koparılıp keyif ve hazza indirgenirken, orada da durulmaz ve onlar da keyif ve haz fetişizmine-düşkünlüğüne kurban edilir.
Ya da, neşe ve güç istemi, haddini bilmeme hatta huzur bozma olarak damgalanır, söz konusu birey hele bir de "yaratıcılık", "keşfetme", "iktidarlaşma" gibi hedeflere yönelirse "yoldan çıkmış münafık" olmakla suçlanıp cezalandırılır ki, sürü dağılmasın!
O durumda, egemenlerin/despotizmin uygun görüp müsaade ettiğine değil de, kendi arzularını ve ihtiyaçlarını ele geçirmeye yönelmek bir çeşit "kahramanlık" anlamına gelir.
Ne olursa olsun, sanattan politikaya, spordan eğlenceye, eğitimden günlük yaşamın başka bin bir haline ve hatta asgari insani ihtiyaçların istenmesine dek; "despotun münasip görüp lütfederek verdiğine şükretmek" uygun olacak, hak talep etmek "münafıklık" sayılıp cezalandırılacaktır!

Güç, yaratıcılık ve neşe

Güç, genetik kalıtım yoluyla değil, hayatın içinde alınan-alınacak tutumlarla kazanılır.
Güç, var olmaktır; neşe, var oluşu bilinçlice anlayıp gerçekleştirmenin içinde yetişen bir güldür, var oluşun hediyesidir!

Günümüzdeki kaotik zamanlar, devrimci-komünist militanlardan en yüksek düzeyde bireyselleşmeyi talep ediyor.
Karmaşık ve hızlı akan bir güncellik içinde ve üstelik gücü sürekli artan gerilim eksenlerinin sıkıştırdığı bir halk önderi, sürekli artan baskılara göğüs gererek yapacağı günlük faaliyeti sırasında çoğu zaman yalnız kalacaktır. Üstelik hızlı kararlar vermek zorunda olacak, ancak kurnazca ve yaratıcı hamleler yaparsa ayakta kalıp ilerleyebileceği gerçekliğiyle sıkça yüzleşecektir.
Peki, ama nasıl olacak, kendi kapasitesinin zenginliklerini yeterince keşfedip-geliştiremeyen, üstelik kişiliğini sakatlayıp dibe çeken bunca eğilimle sürekli baş etmek zorunda olan, içine doğduğu ortamın çarpık ve ezik olmaya zorlayan eğilimlerinin kuşatması altında olan birey, nasıl olup da aynı ortamla savaşacak?
İlkin, despotizme ve sermaye egemenliğine karşı tarih boyunca verilen mücadelelerin yarattığı-yaratacağı toplumsal gelenekler halk önderlerinin en güçlü enerji kaynağıdır; bu zeminden çıkıp dolayımlarla toplumsal yaşamın bütününe yayılan bütün öğeler titizlikle keşfedilecek, "direnişçi ve komünal" öğeler bilinçlice içerilip taşınacaktır.
Coğrafyasına ve tarihine yabancı kalan bir "boşlukta" konumlanarak değil tersine ayaklarını sımsıkı "yere" basarak sahici bir bireyselleşme yaşanabilir. Bireyselleşme sürecinin beşiği Batı'da süreç böyle gerçekleşti, başka coğrafyalarda da öyle yaşanabilir.

Gücün bedeli

Bireyselleşmenin ikinci süreci, despotizmin kirletip murdar haline getirerek halkın istemesini bile engellediği, engelleyemediği zaman da ezmeye çalıştığı neşeyi ve gücü kazanmaktır.
İstemek ama yetmez; geçilmesi gereken eşikler aşılacak, ödenmesi gereken bedeller karşılanacaktır.
Önüne engel çıkınca bir savaşçı gibi saldırmak yerine diz çöküp-ağlayıp sızlayarak kendine acındırma yoluyla sorundan kurtulacağını sanan ahmaklar, sorunlarla tüm açıklığıyla yüzleşmek yerine gölgeleme ya da hemen uzlaşma tembelliğine sarılanlar, karmaşık gerilimleri kotarmacı-uyduruk tutumlarla aşabileceğini sananlar, disiplin ve çalışma yerine kendisini sürekli okşayarak gevşeten tembeller, "belirleyen" değil "belirlenen" olurlar. Onlar, sistemin kendilerine dayattığı ezik ve çarpık bireyselleşme gerçeğinin iğneli fıçısı içinde çırpınarak ömürlerini tüketeceklerdir.
Güç, genetik kalıtım yoluyla değil, hayatın içinde alınan-alınacak tutumlarla kazanılır.
Güç, var olmaktır; neşe, var oluşu bilinçlice anlayıp gerçekleştirmenin içinde yetişen bir güldür, var oluşun hediyesidir!
Aşılan her engel, ulaşılan her hedef, kazanılan her yeni kapasite-yetenek, sadece varlıklarıyla gücü oluşturmaz; güç, aynı zamanda hatta daha fazlasıyla, o süreçte hareket ederken harcanan emekle, zorluklar karşısında yaşanan yetmezlikler, korkular ve gerilimleri aşarak kazandığı "belirlenimlerle" kendisi olur.
Güç, işte o belirlenimlerin kesişme noktasıdır; kendi emeğinizle-yeteneklerinizle ne kadar çok belirlenirseniz o kadar güçlü olursunuz!
Evet, güç var olmaksa, siz önünüzde sonsuzca ve bin bir biçime bürünerek uzanan yaşamın ne kadar geniş alanında var olacaksınız? O sonsuz zenginlikte ne kadar biçime bürünebileceksiniz? Ne kadar derinlere kök salabilecek, ne kadar yükseğe çıkabileceksiniz?
Ne kadar çok duruş ve üslup kazanabiliyor, neleri becerebiliyor, hangi konularda özel hüner sahibi olabiliyorsunuz? Hangi sporla ilgileniyor, hangi sanat dalında derinleşiyorsunuz? Başka bir dili öğrendiniz mi, bir müzik aleti çalabiliyor musunuz?

POLİTİKA

Kitlelerin arayışlarına cevap üretecek politikalarla, belli somut talepler etrafında örgütlenebiliriz

Halk taleplerini yükseltiyor!

Mahallelerde kurulacak meclisler, doğrudan demokrasinin inşa edilip yaşama geçirilebileceği yerler olabilirler. Çok geniş toplamlar gerektiren il bazındaki meclis örgütlenmeleri için ise, geri çağırma hakkının saklı olduğu temsili meclisler kurabiliriz.

Kenan Dağaşan

Sandıkta Cumhur İttifakı halk güçleri tarafından geriletildi. Bu önemli bir başarı.

Ancak belediyelerin el değiştirmeleri, onların halkın öz çıkarları doğrultusunda işleyeceklerini teminat altına almaz. Bu bakımdan kitlelerin seçimler öncesindeki mobilizasyonunun devam ettirilmesi gerekiyor.

Bu mobilizasyon belli talepler etrafında örgütlenmiş meclisler tarafından sağlanabilir.

Mahallelerde kurulacak meclisler, doğrudan demokrasinin inşa edilip yaşama geçirilebileceği yerler olabilirler.

Çok geniş toplamlar gerektiren il bazındaki meclis örgütlenmeleri için ise, geri çağırma hakkının saklı olduğu temsili meclisler kurabiliriz.

Halkın öz çıkarları

Halkın öz çıkarları, gündelik yaşamda doğrudan karşılaşılan sorunların çözümünü kapsar. Yönetme, iktidar, belediyelerin denetlenmesi, geçim, işsizlik, cinsiyet eşitsizliği, temiz bir çevre, hava ve su, ulaşım, kaynaklara erişim sorunları gibi sorunları her gün her an yaşıyoruz.

Kitleler bu sorunlara cevap üretecek politikalar etrafında örgütlenmeli.

Öncelikle herkese ucuz ulaşım, parasız eğitim ve parasız sağlık hizmetleri yaşama geçirilmeli. Belediyeler, kentlerin doğa ve sağlımız için temiz ve insanca olmasını sağlamalı. Sağlık hizmetleri günümüzde erişimin en zor olduğu hizmetlerin başında geliyor. Çünkü neoliberal politikalarla sağlık son derece pahalı bir "sektör" haline geldi. Bununla eş zamanlı olarak büyük kitleler aynı politikalar sonucunda yoksullaştı.

Eğitimde eşitlik hakkı

Aynı süreç eğitimde de işledi. Uygulanan eşitsiz politikalar, eğitimde tam bir kast sistemi inşa etti. Eğitim yoksulların ve alt sınıfların son derece dezavantajlı oldukları koşullarda gerçekleşiyor. Eğitimdeki özelleştirmeler, bilginin tekelleşmesine, alt sınıfların ona erişememesine neden oluyor. Üstelik yoksulluğun getirdiği diğer bir sürü ek dezavantaj (beslenme yetersizliği, çocuk işçilik, yoksunluktan kaynaklı uyarıcı eksikliği vb.) eğitimde daha fazla eşitsizliğe sebep oluyor. Belediye kaynaklarının bu dezavantajları gidermek için kullanılması yoksulların lehine bir politikanın basit ama etkili bir adımı olacaktır.

Kadınlara eşitlik

Cinsiyet eşitliğine dayalı bir toplumsal yaşama doğru mütevazı ama dönüştürücü bir ilk adım, belediyelerin somut pratik uygulamalarıyla atılabilir. Kadınların toplumsal yaşamlarındaki ikincil durumlarını dönüştürücü politikalar belediyeler tarafından yaşama geçirilebilir.

Kadınların ev yaşamındaki esaretleri, iş ve meslek sahibi yapılmaları, sosyal yaşama daha fazla katılmaları yönetim ve denetim mekanizmalarında temsiliyetlerinin eşitlenmesi gibi talepler ilk elden yaşama geçirilebilir.

Bütçe denetimi halka

Belediyelerin bütçelerinin gizli kapaklı operasyonlarla iç edilmesi, seçimlerin tarihi kadar eski.

Belediyeler batık durumda. Ve bütçesi "artı" durumda olan belediye neredeyse yok.

Bu durumda, belediye bütçelerinin şeffaf olması, halk tarafından denetlenmeleri, bütçenin halkın yararına kullanılmasının sağlanması açısından hayati bir öneme sahip. Bu yüzden ilk taleplerimizden birisi bu kurumların denetimlerinin şeffaf bir şekilde yapılması, belediyelerin bundan sonra oluşturulacak bütçelerinin, gelir gider tablolarının sürekli halkla paylaşılması olmalıdır.

Sermayenin hamlesi

Türkiye'de rejimin niteliğinin nasıl olacağı, önemli bir güç alanı içerisinde şekillenirken iktidar bloğunun bir bütün olarak mevcut krizin çözümü noktasında bir uzlaşı var.

Serkan Nar

AKP'nin temel başarısı, egemen sınıfların fraksiyonları arasında bir birlik sağlayarak ve bağımlı sınıfların rızasını almayı başararak burjuvazinin 1970'lerden itibaren yaşadığı hegemonya krizini aşabilmesiydi. Hiç şüphesiz ki, Erdoğan seçimleri hegemonyanın ve rıza üretiminin önemli bir işlevi ve aracı olarak kullanıyor.

Erdoğan zorlanıyor

Yerel seçimler Erdoğan'ı zora sokan bir sonuç üretti. Millî gelirin yüzde 60'ını oluşturan şehirlerin kaybedilmesiyle, ekonomik hareket alanı daralan Erdoğan yerellerde oluşturduğu sermaye birikimi ve buna bağlı oluşan asalak sınıfın rantiyesi önemli oranda darbelendi.

Finans kapital ise yerel yönetimlerde kendi ihtiyaçları doğrultusunda şekil ve içerik üreteceği bir sonuç üretmiştir. Erdoğan'ı zorlayan bu süreç, Erdoğan'ın istediği gibi faşizmin kurumsallaşacağı bir düzlemde mi yoksa sermayenin restorasyon hamlesinin olgunlaşacağı bir dönemi mi aralayacak? Bunun ipuçları seçim akşamı yapılan açıklamalar olsa da esas olarak Erdoğan'ın kutusundan neler çıkacağına bakmak gerekiyor.

Sermaye reform istiyor

Seçimlerin ardından TÜSİAD "Önümüzdeki seçimsiz dönem ekonomik, sosyal ve siyasal reform gündemimiz için önemli bir fırsattır." açıklaması yaparak, piyasalar ise seçim sonuçları şekillenmeye başladığında reaksiyon göstermeyerek, Erdoğan'ı sıkıştıran belki de sınırlayan önemli bir hamle yaptı.

Kılıçdaroğlu üzerinden AKP'ye, "krize karşı ortak çalışma" önerdiğini bu şekliyle restorasyon sürecinin temel adımlarını atacak Merkez Bankası bağımsızlığı, sıkı para - maliye politikaları ve yapısal reform önerirken sermaye, Erdoğan'a elini uzatmış oldu. Nitekim Erdoğan da balkon konuşmasında, piyasa kurallarından ödün verilmeyeceğini tekrarlayarak, gündemdeki öncelikli konunun ekonomi olduğunu belirtmişti.

Topyekûn saldırı

Türkiye'de rejimin niteliğinin nasıl olacağı, önemli bir güç alanı içerisinde şekillenirken iktidar bloğunun bir bütün olarak mevcut krizin çözümü noktasında bir uzlaşı var. Sermayenin içine girdiği yapısal krizini çözme noktasında saldırı dalgasının adı ister reform olsun, isterse "Yeni Ekonomik Program" olsun. Bizleri her halükarda kemer sıkma politikalarının beklediği sır değil.

Daha sert bir program, piyasa işleyişiyle uyumlu yapısal reformların hayata geçmesinde uzlaşan iktidar bloğu izleyeceği ekonomi politiğin emek gücüyle geçinenler bakımından ne gibi sonuçlar doğuracağı aşikâr. Kıdem tazminatının fona devri, zorunlu bireysel emeklilik gibi daha kuralsız ve esnek, güvencesiz istihdam ilişkileri anlamına gelen bu düzenlemeler sıkı bir saldırı dalgasının bizi beklediğini gösteriyor.

Son sözü kim söyleyecek

Yapısal kriz dönemlerinde, ekonomi politiğin nasıl şekilleneceği güç mücadelelerinin, özellikle de egemen sınıf içi fraksiyonlar arasındaki mücadelelerin yoğunlaştığı dönemlerdir. Ancak belirleyen sadece egemen sınıflar değildir. Yerel seçimlerde halk güçleri moral topladı. Şimdi oluşan bu havayı kalıcılaştırmanın yolu halk dinamiklerinin kuramsal bir yapı içerisinde konumlanmasını sağlayabilir. Toplumsal muhalefete, halk dinamikleriyle beraber sınıf hareketliliği eklenince iktidar bloğunu dağıtabilir, demokratik bir anayasayı kurumsallaştırabiliriz.

Emeklilikte yaşa takılanların öfkesi büyüyor

EYT'lilerin ana talebi, çarpıtıldığı gibi erken emeklilik değil, gasp edilmiş emeklilik hakları.

Zeki Öztürk

EYT yaklaşık 6,3 milyon emekçiyi ilgilendiriyor.

1999'da, İstanbul depreminden sadece 1 ay sonra, halkın gündemini deprem işgal ederken sigorta kanununda değişikliğe gidilmişti.

Ecevit hükümeti daha önce kadınlar için 20 yıl ve 5000 gün, erkekler için 25 yıl ve 5000 gün prim yasasına bir şart daha getirdi: Yaş sınırı. Kademeli olarak kadınlar için emekli olma yaşı 38'den 58'e; erkekler için 40'tan 60'a çıkarıldı.

Burjuva hukuk içerisinde buraya kadar her şey "yasal".

Sorun bundan sonra başlıyor: değişiklik, yasanın geçtiği tarihten öncesinde de işe girenleri kapsıyor.

Kanunun geçmişe yönelik işletilememe ilkesi, burjuva hukuk sisteminin temel ayaklarından.

Emeklilikte yaşa takılanların ana talebi, 1999'da yapılan değişikliğin geçmişe dönük uygulanmasına son verilmesi. 1999'dan önce çalışmaya başlayanların prim gün sayılarını doldurduğunda emekli olabilmeleri.

Çarpıtıldığı gibi erken emeklilik değil. İktidar medyası özellikle bu konuyu bulandırıyor.

EYT mağdurları erken emeklilik değil gasp edilmiş emeklilik haklarının peşindeler.

Neoliberalizm ve emekçiler

1999-2001 zaman aralığı, Türkiye'nin neoliberal dünyayla bağlılığına atılan düğüm yıllarıydı. IMF programları, emeğe topyekûn saldırı cephesi, inşaat balonun şişmeye başlaması, emekçilerin tekil tüketicilere döndürülmesi, krediler, "Hayata Dönüş" operasyonları… AKP, tüm bu ön hazırlığın üstüne bina edilmiş bir parti olarak EYT mağdurlarına karşı bu geleneği sürdürüyor. Emekçilerin taleplerine karşı sözler verip, oyalıyor ve her yıl milyarlarca lirayı patronlara dağıttı. Şimdiyse Erdoğan haklarını vermemek için EYT'lilerin bütçeye yükünün yılda 26 milyar TL olacağı yönünde bir çarpıtma yapıyor.

Hak verilmez alınır

EYT'liler 2009'dan beri direnişlerini sürdürüyorlar. Ve şu anda EYT tahmini rakamlara göre 2 milyon 300 bin emekçiden oluşan bir toplama sahip. EYT hareketi, küçük toplantılarından 1 milyona yaklaşan mitinglere doğru çoğaldı.

Gasp edilen hakkının devlet-i âli tarafından bahşedilmeyeceğini, örgütlü bir mücadeleyle alınacağını idrak eden emekçiler; hem internet medyasını hem sokağı kullanarak AKP'nin yerel seçim hezimetinde büyük bir rol oynadı.

Bu azgın saldırı yıllarında bile haklı mücadelenin örgütlenmesi, sonuna kadar gitmekte kararlılık, farklı görüşlerdeki emekçilerin omuz omuza mücadele vermesi somut umutlar büyütmekte.

Sosyalistlerin önündeki görev, EYT hareketine bir tür şımarıklık, küçük çıkarlar peşinde oyalanmak olarak bakmamak, tam aksine bu hareketin içinde olmak, bu kazanımların Demokratik Cumhuriyet hedefine doğru bir adım daha sıçratacağını bilmek.

AKP iktidarı hukuken ve fiili olarak bu geri adımı atmaya ve her yıl milyarlarca lirayı kendi şirketlerine değil de emekçilere ayırmak zorunda bırakıldığında, EYT'liler kazandığında, mücadele eden herkesin kazanacağı bir kez daha tescillenecektir.

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazışleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00